

POLITECHNIKA RZESZOWSKA
IM. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA

Wydział Elektrotechniki i Informatyki

Zakład systemów złożonych

Badanie obciążenia połączeń węzłów sieci SDN w środowisku mininet

Opracowanie:
Jakub Przystasz
Mateusz Rejman
Miłosz Serafin

Rzeszów 2021

1 Wstęp

Celem badania było sprawdzenie wpływu algorytmu optymalizacji przepływów w sieci SDN na obciążenie połączeń węzłów sieci. Wykorzystany algorytm optymalizacji to *Genetic Algorithm based Load Balancing*. Wynikiem działania algorytmu powinno być zminimalizowanie maksymalnego obciążenia połączeń.

Badanie przeprowadzono za pomocą oprogramowania emulującego sieci wirtualne *mininet* oraz pakietu *iperf*.

2 Praca w środowisku mininet

Pakiet mininet dostępny jest w repozytoriach większości popularnych dystrybucji Linuxa. Do uruchomienia wymagany jest interpreter języka Python w wersji 2 lub 3 (wsparcie dla obu wersji interpretera jest dostępne od wydania *mininet-2.3*). Systemem operacyjnym, na którym wykonywano eksperymenty jest Debian 10. W repozytorium systemu dostępna jest wersja 2.2.2 - taką też zainstalowano.

Mininet jest oprogramowaniem, którego obsługa odbywa się za pośrednictwem linii poleceń, lub poprzez API. Do uruchomienia emulatora wymagane jest posiadanie uprawnień root.

Uruchomienie mininet w podstawowej konfiguracji poleceniem:

```
sudo mn
```

zalecane jest, aby przed uruchomieniem emulatora wyczyścić ustawienia sieci wydając polecenie:

```
sudo mn -c
```

Jeżeli proces tworzenia środowiska przebiegnie pomyślnie, system na którym uruchomiono emulator będzie posiadać nowe interfejsy sieciowe, które są emulowane przez mininet. Możliwe jest korzystanie z oprogramowania zainstalowanego na komputerze gospodarza jako hosty utworzone w mininet. Aby wykonać program jako host wystarczy podać w linii poleceń mininet:

```
[nazwa hosta] [polecenie]
```

przykładowo: *h1 ping -c 16 h2*

Znacznie wygodniejszym rozwiązaniem jest otworenie osobnego okna terminala, z którego można wydawać polecenia jako konkretny host symulowanej sieci, umożliwia to polecenie:

```
xterm [nazwa hosta]
```

3 Definiowanie topologii sieci

Mininet pozwala na definiowanie własnej topologii sieci za pośrednictwem skryptów w języku Python, listing 1 zawiera kod definiujący topologię badanej sieci.

```
1 from mininet.topo import Topo
2
3 class MyTopo(Topo):
4     def build(self):
5
6
7         h0 = self.addHost('h0')
8         h1 = self.addHost('h1')
9         h2 = self.addHost('h2')
10        h3 = self.addHost('h3')
11        h4 = self.addHost('h4')
12        h5 = self.addHost('h5')
13        h6 = self.addHost('h6')
14        h7 = self.addHost('h7')
15        h8 = self.addHost('h8')
16        h9 = self.addHost('h9')
17
18
19        s0 = self.addSwitch('s0')
20        s1 = self.addSwitch('s1')
21        s2 = self.addSwitch('s2')
22        s3 = self.addSwitch('s3')
23        s4 = self.addSwitch('s4')
24        s5 = self.addSwitch('s5')
25        s6 = self.addSwitch('s6')
26        s7 = self.addSwitch('s7')
27        s8 = self.addSwitch('s8')
28        s9 = self.addSwitch('s9')
29
30
31        self.addLink(s0, h0)
32        self.addLink(s1, h1)
33        self.addLink(s2, h2)
34        self.addLink(s3, h3)
35        self.addLink(s4, h4)
36        self.addLink(s5, h5)
37        self.addLink(s6, h6)
38        self.addLink(s7, h7)
39        self.addLink(s8, h8)
40        self.addLink(s9, h9)
41
42
43        self.addLink(s9, s5)
```

```

44         self.addLink(s5, s6)
45         self.addLink(s7, s3)
46         self.addLink(s6, s5)
47         self.addLink(s5, s3)
48         self.addLink(s3, s1)
49         self.addLink(s1, s0)
50         self.addLink(s0, s7)
51         self.addLink(s0, s9)
52         self.addLink(s5, s8)
53         self.addLink(s8, s9)
54         self.addLink(s9, s1)
55         self.addLink(s4, s5)
56         self.addLink(s1, s2)
57         self.addLink(s2, s3)
58         self.addLink(s7, s5)
59         self.addLink(s5, s7)
60
61 topos = {'mytopo': (lambda: MyTopo())}

```

Listing 1: Plik *topo.py* definiujący topologię badanej sieci

Po zdefiniowaniu topologii sieci utworzono skrypt powłoki [2] który uruchamia mininet ze zdefiniowaną wcześniej siecią.

```

1 #!/bin/bash
2 sudo mn -c
3 sudo mn --custom ./topo.py --topo mytopo --mac --arp --controller
   none --switch ovs,protocol=OpenFlow13
4 sudo mn -c

```

Listing 2: Skrypt uruchamiający mininet

4 Definiowanie przepływów w sieci

Aby ułatwić wprowadzanie przedstawionych przepływów w sieci stworzono skrypt w języku Python[4] generujący polecenia środowiska mininet.

```

1 import sys
2 import copy
3
4 class Node:
5     def __init__(self):
6         self.interfaces = dict()
7
8     def add_int(self, dst, port):
9         self.interfaces[dst] = port
10
11     def __repr__(self):
12         return f'{self.interfaces}\n'

```

```

13
14
15 class Edge:
16     def __init__(self, node1, node2):
17         self.node1 = node1
18         self.node2 = node2
19
20
21 class Path:
22     def __init__(self, src, dst, edges):
23         self.edges = edges
24         self.src = src
25         self.dst = dst
26
27     def create_flows(self, nodes):
28         for edge in self.edges:
29             print(f"ovs-ofctl add-flow s{edge.node1} -O OpenFlow13
30
31                 f"dl_src=00:00:00:00:00:0{(int(self.src + 1)):x
32 },"
33                 f"dl_dst=00:00:00:00:00:0{(int(self.dst + 1)):x
34 },"
35                 f"actions=output:{nodes[f's{edge.node1}'].
36 interfaces[f's{edge.node2}']}")
37
38     def __str__(self):
39         return f'path{self.src}{self.dst}'
40
41     def create_reverse(self):
42         edges = self.edges.copy().reverse()
43         for edge,i in enumerate(edges):
44             self.node1,self.node2 = self.node2,self.node1
45         return Path(self.dst, self.src,edges)
46
47
48 def LinkToHosts(nodes):
49     for key in nodes.keys():
50         if key[0] == 's':
51             for key1 in nodes[key].interfaces:
52                 if key1[0] == 'h':
53                     print(f"ovs-ofctl add-flow {key} -O OpenFlow13
54
55                         f"dl_dst=00:00:00:00:00:0{(int(key1[1:]) +
56 1):x},"
57                         f"actions=output:{nodes[key].interfaces[
58 key1]}")
59
60 if __name__ == "__main__":

```

```

55 nodes = dict()
56
57 with open("links.txt") as file:
58     for line in file.readlines():
59         line = line.rstrip()
60         line = line.replace('(OK OK)', '')
61         str_node = line.split('<->')
62         for i, node in enumerate(str_node):
63             str_node[i] = node.split('-')
64
65         src = str_node[0]
66         dst = str_node[1]
67
68         if src[0] not in nodes.keys():
69             nodes[src[0]] = Node()
70
71         nodes[src[0]].add_int(dst[0], src[1][3:])
72
73         if dst[0] not in nodes.keys():
74             nodes[dst[0]] = Node()
75
76         nodes[dst[0]].add_int(src[0], dst[1][3:])
77
78         src = str_node[0]
79         dst = str_node[1]
80
81         if src[0] not in nodes.keys():
82             nodes[src[0]] = Node()
83
84         nodes[src[0]].add_int(dst[0], src[1][3:])
85
86         if dst[0] not in nodes.keys():
87             nodes[dst[0]] = Node()
88
89         nodes[dst[0]].add_int(src[0], dst[1][3:])
90
91 paths = [
92     Path(9, 6, [Edge(9, 5), Edge(5, 6)]),
93
94     Path(7, 3, [Edge(7, 3)]),
95
96     Path(6, 0, [Edge(6, 5), Edge(5, 4), Edge(4, 0)]),
97     Path(0, 6, [Edge(0, 4), Edge(4, 5), Edge(5, 6)]),
98
99     Path(3, 7, [Edge(3, 1), Edge(1, 9), Edge(9, 7)]),
100
101     Path(1, 8, [Edge(1, 9), Edge(9, 7), Edge(7, 8)]),
102     Path(8, 1, [Edge(8, 7), Edge(7, 9), Edge(9, 1)]),
103

```

```

104         Path(6, 9, [Edge(6, 9)]),
105
106         Path(8, 5, [Edge(8, 5)]),
107         Path(5, 8, [Edge(5, 8)]),
108
109         Path(9, 1, [Edge(9, 1)]),
110         Path(1, 9, [Edge(1, 9)]),
111
112         Path(3, 0, [Edge(3, 1), Edge(1, 0)]),
113         Path(0, 3, [Edge(0, 1), Edge(1, 3)]),
114
115         Path(4, 3, [Edge(4, 5), Edge(5, 3)]),
116         Path(3, 4, [Edge(3, 5), Edge(5, 4)]),
117
118         Path(7, 2, [Edge(7, 6), Edge(6, 2)]),
119         Path(2, 7, [Edge(2, 6), Edge(6, 7)]),
120
121         Path(0, 8, [Edge(0, 5), Edge(5, 8)]),
122         Path(8, 0, [Edge(8, 5), Edge(5, 0)]),
123
124         Path(6, 1, [Edge(6, 9), Edge(9, 1)]),
125         Path(1, 6, [Edge(1, 9), Edge(9, 6)]),
126
127         Path(2, 1, [Edge(2, 3), Edge(3, 1)]),
128         Path(1, 2, [Edge(1, 3), Edge(3, 2)]),
129
130         Path(5, 0, [Edge(5, 4), Edge(4, 0)]),
131         Path(0, 5, [Edge(0, 4), Edge(4, 5)]),
132
133         Path(7, 2, [Edge(7, 6), Edge(6, 2)]),
134         Path(2, 7, [Edge(2, 6), Edge(6, 7)]),
135
136         Path(6, 5, [Edge(6, 5)]),
137         Path(5, 6, [Edge(5, 6)]),
138
139         Path(7, 5, [Edge(7, 5)]),
140
141         Path(5, 7, [Edge(5, 7)])
142     ]
143
144     for path in paths:
145         path.create_flows(nodes)
146
147     LinkToHosts(nodes)

```

Listing 3: Skrypt budujący polecenia mininet

W liniach [91, 142] listingu 4 definiowane są poszczególne przepływy, przykładowo:

```
Path(5, 7, [Edge(5, 7)])
```

jest tłumaczone na polecenie mininet:

```
ovs-ofctl add-flow s5 -O OpenFlow13 dl_src=00:00:00:00:00:06,  
dl_dst=00:00:00:00:00:07,actions=output:4
```

Do działania skryptu wymagany jest plik tekstowy zawierający wynik polecenia w mininet: *links*

```
1 h0-eth0<->s0-eth1 (OK OK)  
2 h1-eth0<->s1-eth1 (OK OK)  
3 h2-eth0<->s2-eth1 (OK OK)  
4 h3-eth0<->s3-eth1 (OK OK)  
5 h4-eth0<->s4-eth1 (OK OK)  
6 h5-eth0<->s5-eth1 (OK OK)  
7 h6-eth0<->s6-eth1 (OK OK)  
8 h7-eth0<->s7-eth1 (OK OK)  
9 h8-eth0<->s8-eth1 (OK OK)  
10 h9-eth0<->s9-eth1 (OK OK)  
11 s0-eth4<->s5-eth9 (OK OK)  
12 s1-eth5<->s0-eth3 (OK OK)  
13 s1-eth3<->s9-eth3 (OK OK)  
14 s2-eth3<->s3-eth5 (OK OK)  
15 s3-eth3<->s1-eth2 (OK OK)  
16 s4-eth3<->s0-eth2 (OK OK)  
17 s4-eth5<->s0-eth5 (OK OK)  
18 s4-eth4<->s5-eth7 (OK OK)  
19 s5-eth8<->s3-eth4 (OK OK)  
20 s5-eth5<->s4-eth2 (OK OK)  
21 s5-eth3<->s6-eth2 (OK OK)  
22 s5-eth12<->s7-eth7 (OK OK)  
23 s5-eth10<->s8-eth4 (OK OK)  
24 s6-eth6<->s2-eth2 (OK OK)  
25 s6-eth3<->s5-eth4 (OK OK)  
26 s6-eth4<->s9-eth5 (OK OK)  
27 s7-eth2<->s3-eth2 (OK OK)  
28 s7-eth6<->s5-eth11 (OK OK)  
29 s7-eth5<->s6-eth5 (OK OK)  
30 s7-eth4<->s8-eth2 (OK OK)  
31 s8-eth3<->s5-eth6 (OK OK)  
32 s9-eth6<->s1-eth4 (OK OK)  
33 s9-eth2<->s5-eth2 (OK OK)  
34 s9-eth4<->s7-eth3 (OK OK)
```

Listing 4: Przykładowy wynik polecenia *links*

5 Testowanie sieci - iperf

Na systemie hosta zainstalowano pakiet iperf - również dostępny w repozytorium. Następnie w środowisku mininet dla każdego hosta wywołano polecenie uruchamiające serwer iperf:

```
mininet> [nazwa hosta] iperf -s -p 5566 &
```

Po uruchomieniu serwerów iperf na każdym hoscie w badanej sieci można wykonać eksperyment mający na celu sprawdzenie obciążenia poszczególnych połączeń pomiędzy węzłami. Dla każdego ze zdefiniowanych flow uruchomiono proces iperf symulujący ruch sieciowy pomiędzy węzłami zdefiniowanymi we flow. W tym celu napisano skrypt powłoki który jako argument przyjmuje numer hosta w sieci mininet:

```
1 #!/bin/bash
2
3 ip=$(expr $1 + 1)
4 iperf -c 10.0.0."$ip" -p 5566 -t 3600
```

Listing 5: Skrypt uruchamiający proces iperf

Każdy z uruchomionych procesów pracuje przez okres 15 minut. W tym czasie należy zbadać ruch na poszczególnych interfejsach węzłów. Można to zrobić za pomocą np. Wireshark, ntop.

Najprostszą metodą na sprawdzenie obciążania danego interfejsu jest odczytanie wartości zapisanych w katalogu (ścieżka dla systemu Debian)

```
/sys/class/net/[nazwa interfejsu]/statistics/rx_bytes
oraz
/sys/class/net/[nazwa interfejsu]/statistics/tx_bytes
```

W powyższych lokalizacjach przechowywane są pliki tekstowe zawierające wartości liczbowe odebranych/przesłanych bajtów informacji na danym interfejsie od uruchomienia systemu.

Listing 6 zawiera skrypt korzystający z powyższej metody odczytywania informacji o interfejsie.

```
1 #!/bin/bash
2
3 # how long script 'll be executed
4 duration=1800
5
6 start=$(date +%s)
7 start=$(expr $start + $duration)
8
```

```

9  if [ -z "$1" ]; then
10      echo
11      echo usage: $0 network-interface
12      echo
13      echo e.g. $0 eth0
14      echo
15      exit
16  fi
17
18  IF=$1
19
20  while true
21  do
22      now=$(date +%s)
23      if [ "$now" -eq "$start" ]; then
24          break
25      fi
26
27      R1='cat /sys/class/net/$1/statistics/rx_bytes'
28      T1='cat /sys/class/net/$1/statistics/tx_bytes'
29      sleep 1
30      R2='cat /sys/class/net/$1/statistics/rx_bytes'
31      T2='cat /sys/class/net/$1/statistics/tx_bytes'
32      TBPS='expr $T2 - $T1'
33      RBPS='expr $R2 - $R1'
34      TKBPS='expr $TBPS / 1024'
35      RKBPS='expr $RBPS / 1024'
36      echo "$now $1 $TKBPS $RKBPS $2"
37  done

```

Listing 6: Skrypt raportujący natężenie ruchu na interfejsie
źródło: <https://gist.github.com/joemiller/4069513>

Podczas eksperymentu uruchomiono skrypt z listingu 7, który zapisuje w jedno sekundowym interwale informacje o aktualnym przepływie na każdym z interfejsów komputera gospodarza. Dzięki temu możliwa była późniejsza analiza otrzymanych danych.

```

1  #!/bin/bash
2
3  interfaces=$(ls -1 /sys/class/net)
4
5  for t in ${interfaces[@]}; do
6      ./measure.sh $t "before" >> "./out/$t.dat" &
7  done

```

Listing 7: Skrypt zapisujący informacje na temat wszystkich interfejsów hosta

Do analizy wykorzystano skrypt w języku Python, który generuje wykresy porównujące natężenie na wejściu/wyjściu interfejsu przed, oraz po optymalizacji

przepływów w sieci.

```
1  ###
2  #Place that folder in directory with all .dat files
3  #and run: wsl ls -1 | python plot.py
4
5  import numpy as np
6  import math
7  import matplotlib.pyplot as plt
8  import fileinput
9
10 interfaces = dict()
11
12 for line in fileinput.input():
13     line = line.rstrip()
14     filename = line
15     line = line.split('.')
16     if len(line) > 1:
17         if (line[1] == 'dat'):
18             with open(filename) as file:
19                 i = 0
20                 for ln in file.readlines():
21                     ln = ln.rstrip().split()
22
23                     try:
24                         ln[2] = int(int(ln[2]) / 1000)
25
26                         ln[3] = int(int(ln[3]) / 1000)
27                         ln[0] = int(ln[0])
28
29                         if ln[1] not in interfaces:
30                             interfaces[ln[1]] = dict()
31
32                         if ln[4] not in interfaces[ln[1]]:
33                             interfaces[ln[1]][ln[4]] = dict()
34
35                         interfaces[ln[1]][ln[4]][ln[0]] = ln[2],
36 ln[3]
37                     except:
38                         print(f'DUPA at: {i} {filename}')
39                         i += 1
40
41 def plot_fig(x, y, if_name, type):
42     plt.plot(x, y, label=dataset_name)
43     plt.legend()
44     plt.ylabel(f'Throughput {type} MB/s')
45     plt.xlabel(f'Time')
46     plt.xticks([])
```

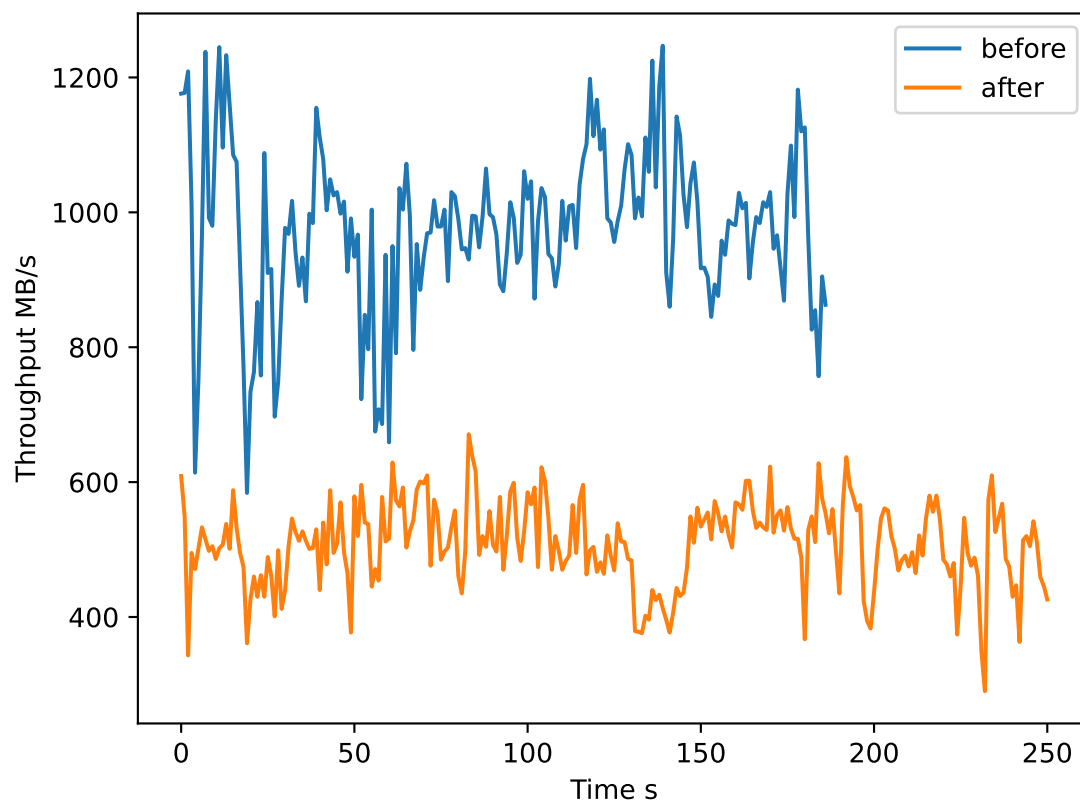
```

47 plt.savefig(f'{if_name}_{type}.png')
48
49
50 for if_name in interfaces:
51     print(f'Plotting {if_name}')
52     interface = interfaces.get(if_name)
53     data = interface['optimal']
54
55     for dataset_name in interface:
56         data = interface.get(dataset_name)
57
58         time = list()
59         i = 0
60         rx = list()
61         tx = list()
62
63         for value in data:
64             tmp = data.get(value)
65             if tmp[0] == 1 or tmp[1] == 0:
66                 continue
67             rx.append(tmp[0])
68             tx.append(tmp[1])
69             time.append(i)
70             i += 1
71
72         time = np.array(time)
73         tx = np.array(tx)
74         rx = np.array(rx)
75
76         plot_fig(time, rx, if_name, 'rx')
77
78     plt.clf()
79
80 print('Done')

```

Listing 8: Skrpy do analizy natężenia połączeń węzłów sieci

6 Wyniki analizy

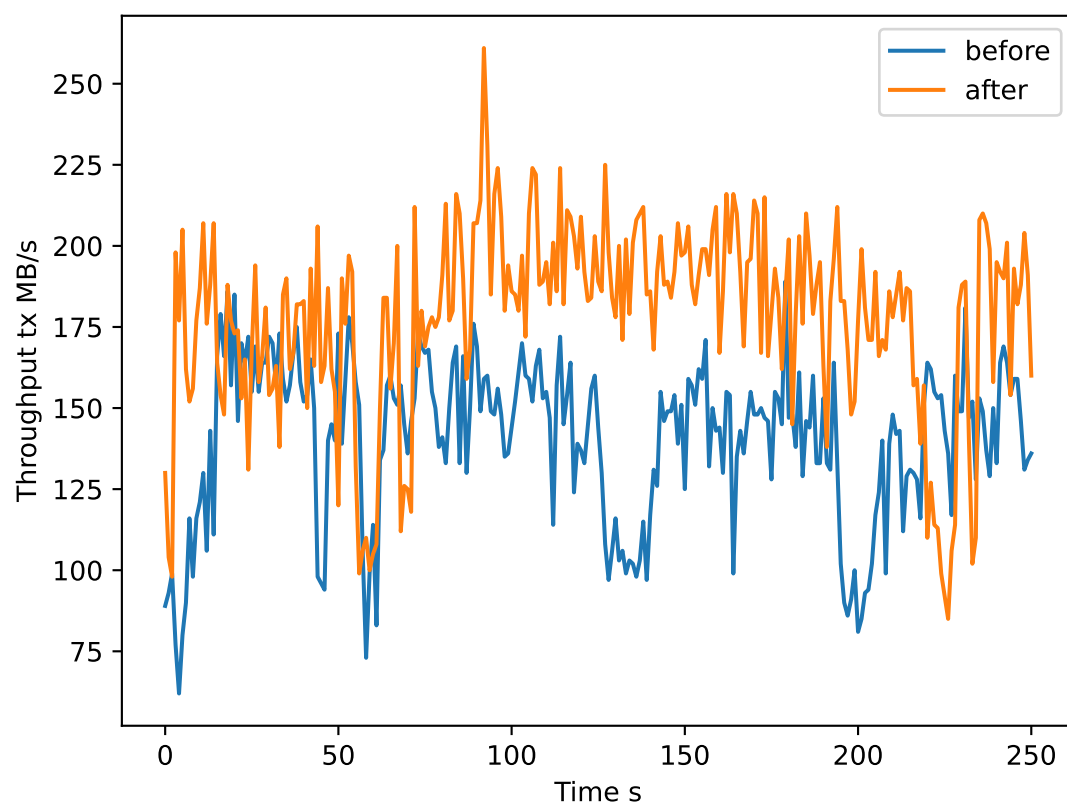

Rysunek 1: Natężenie ruchu wychodzącego z węzła numer 1 do węzła numer 3

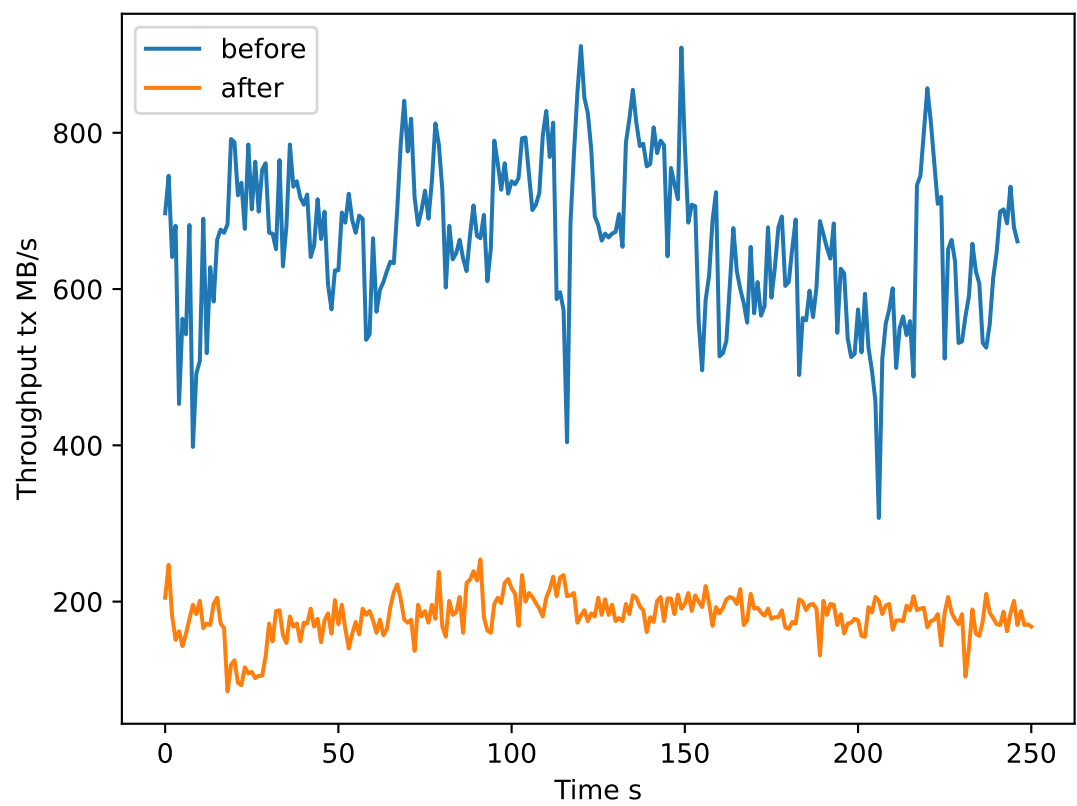
Jak pokazano na rysunku 1 zastosowanie optymalnego algorytmu pozwoliło na trzykrotne obniżenie natężenia ruchu na jednym z najbardziej obciążonych łącz w sieci.

Warto zauważyć, że większość interfejsów jest używanych jedynie po zastosowaniu optymalnej konfiguracji przepływów, co świadczy o tym, że algorytm prawidłowo przekierował ruch z najbardziej obciążonych węzłów, na te które do tej pory nie były wykorzystywane.

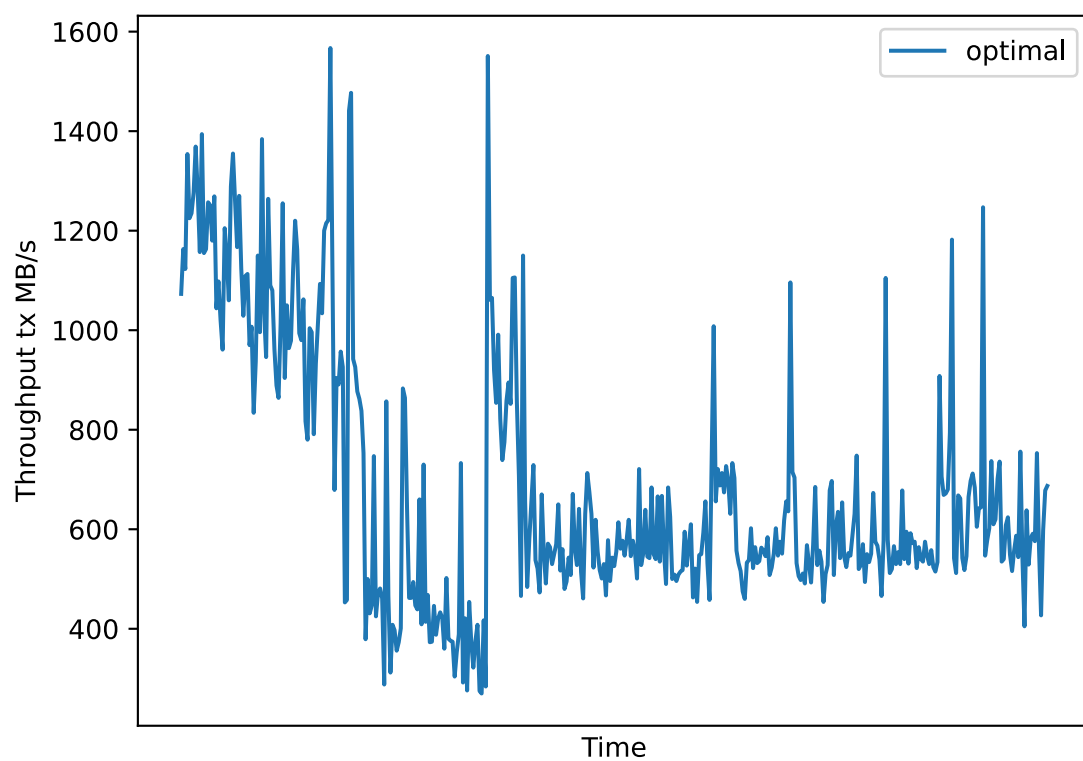
W dalszej części znajduje się zestawienie analizy dla każdego interfejsu każdego z węzłów. Do analizy wyników pomocny będzie listing 4

Rysunek 2: Natężenie ruchu z interfejsu eth1 w węźle s0

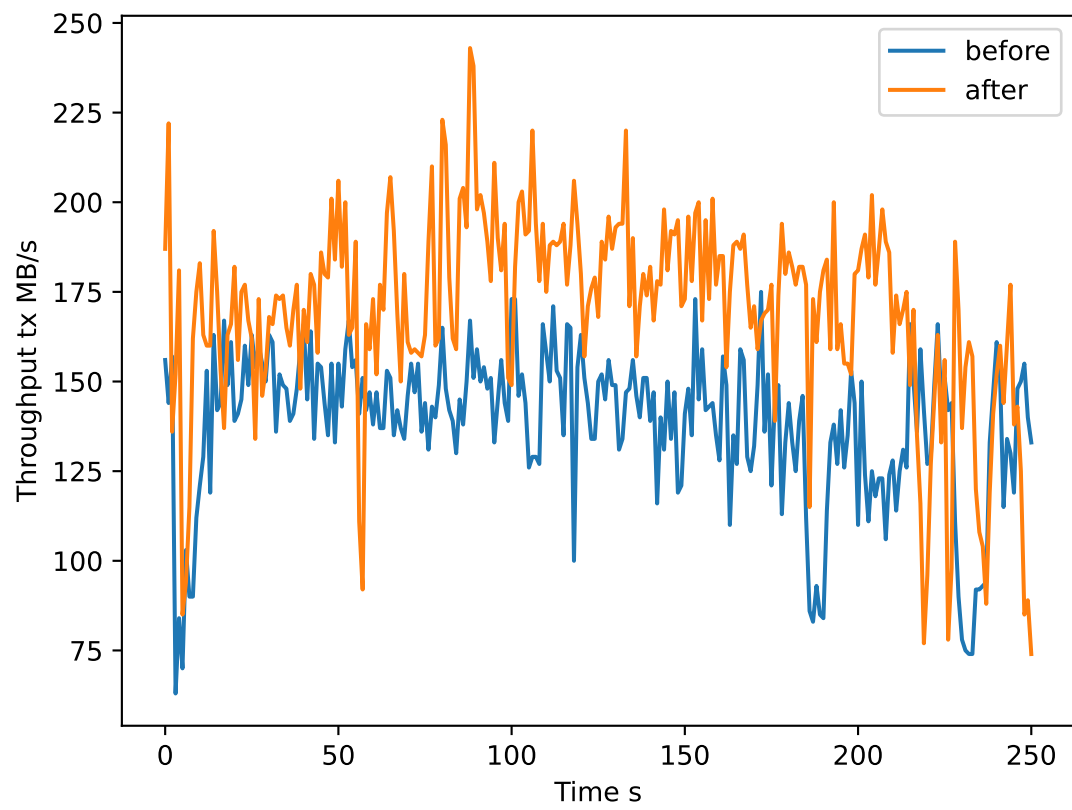

Rysunek 3: Natężenie ruchu z interfejsu eth2 w węźle s0

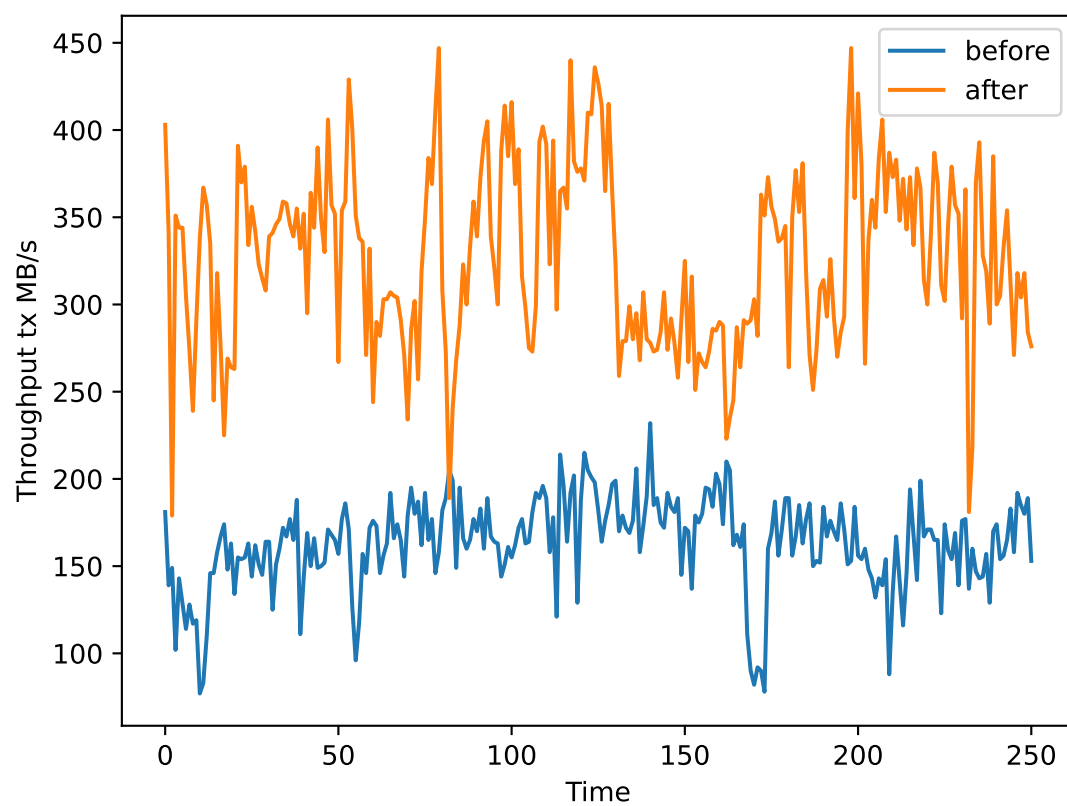

Rysunek 4: Natężenie ruchu z interfejsu eth5 w węźle s0

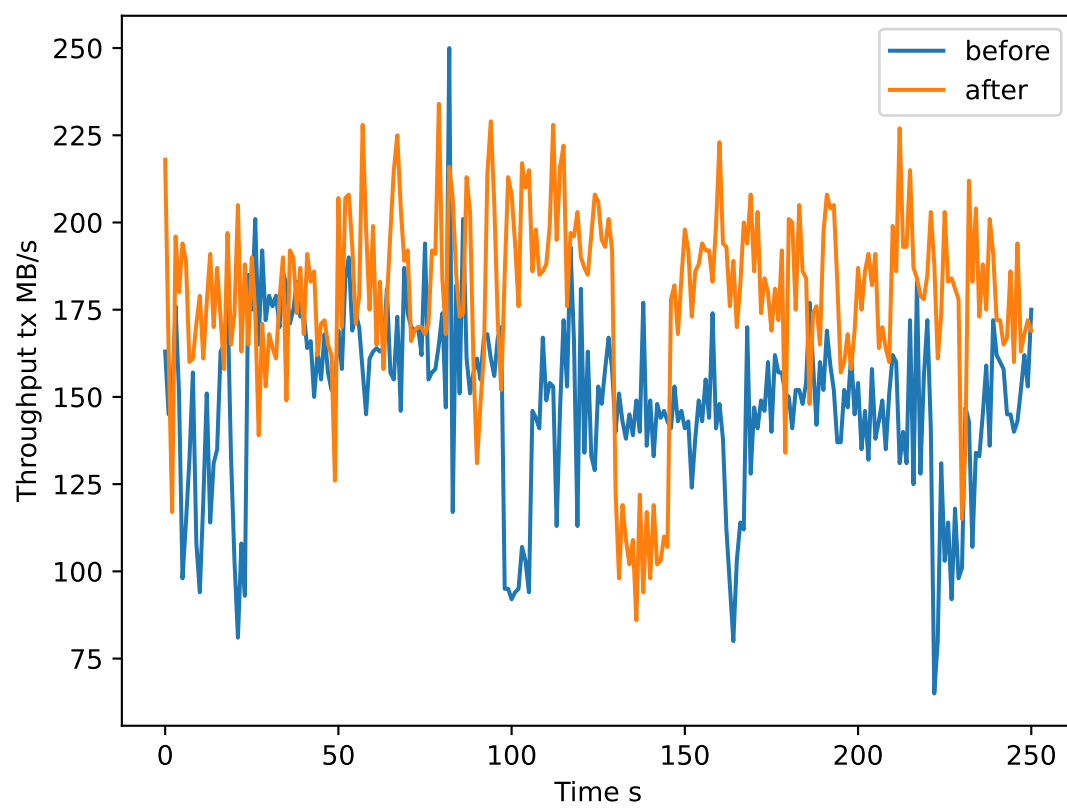

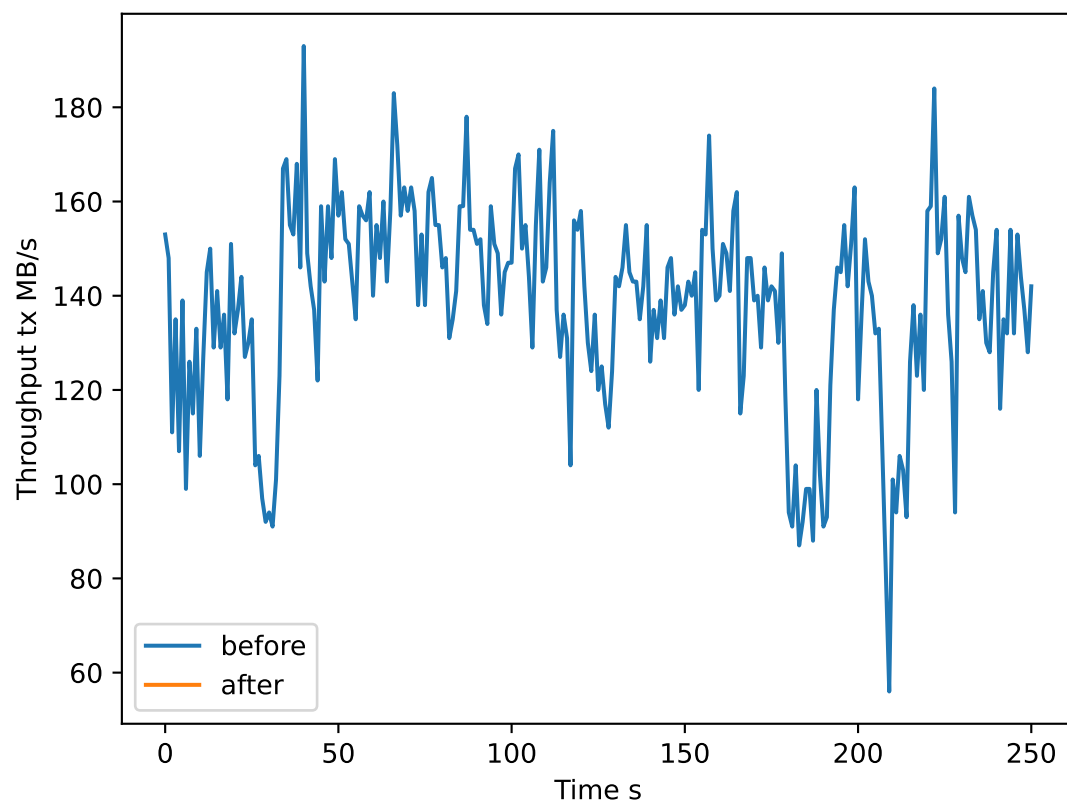
Rysunek 5: Natężenie ruchu z interfejsu eth1 w węzle s1

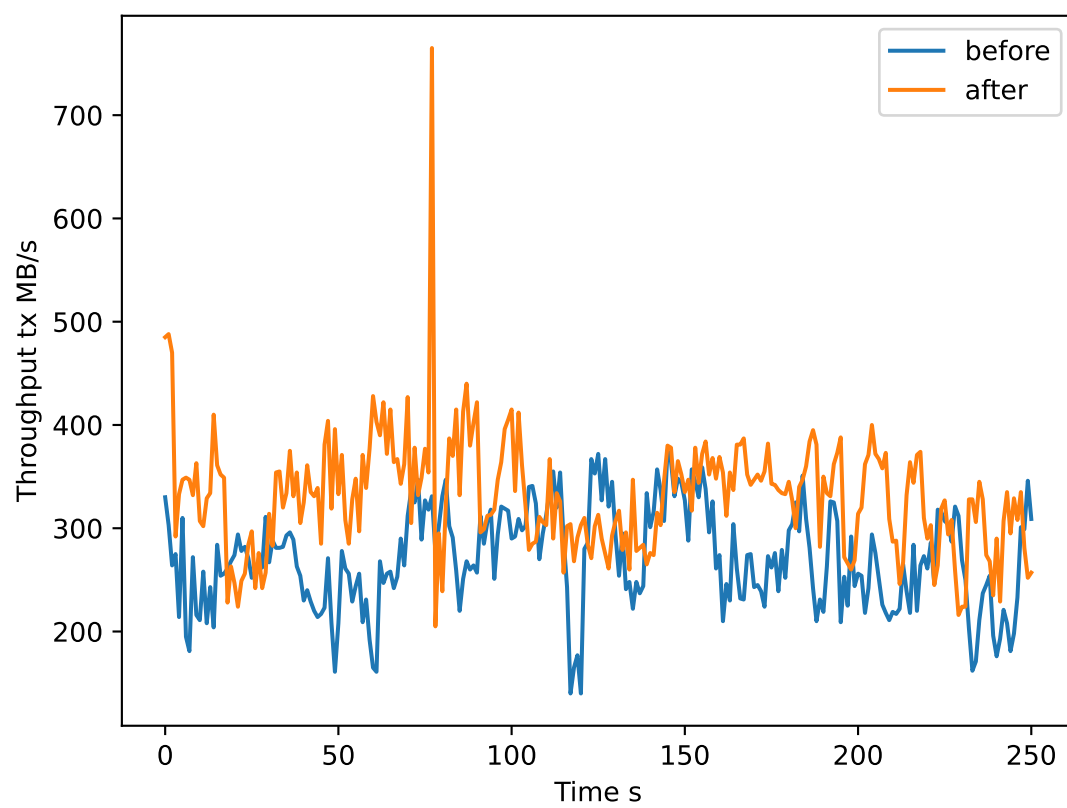
Rysunek 6: Natężenie ruchu z interfejsu eth4 w węźle s1

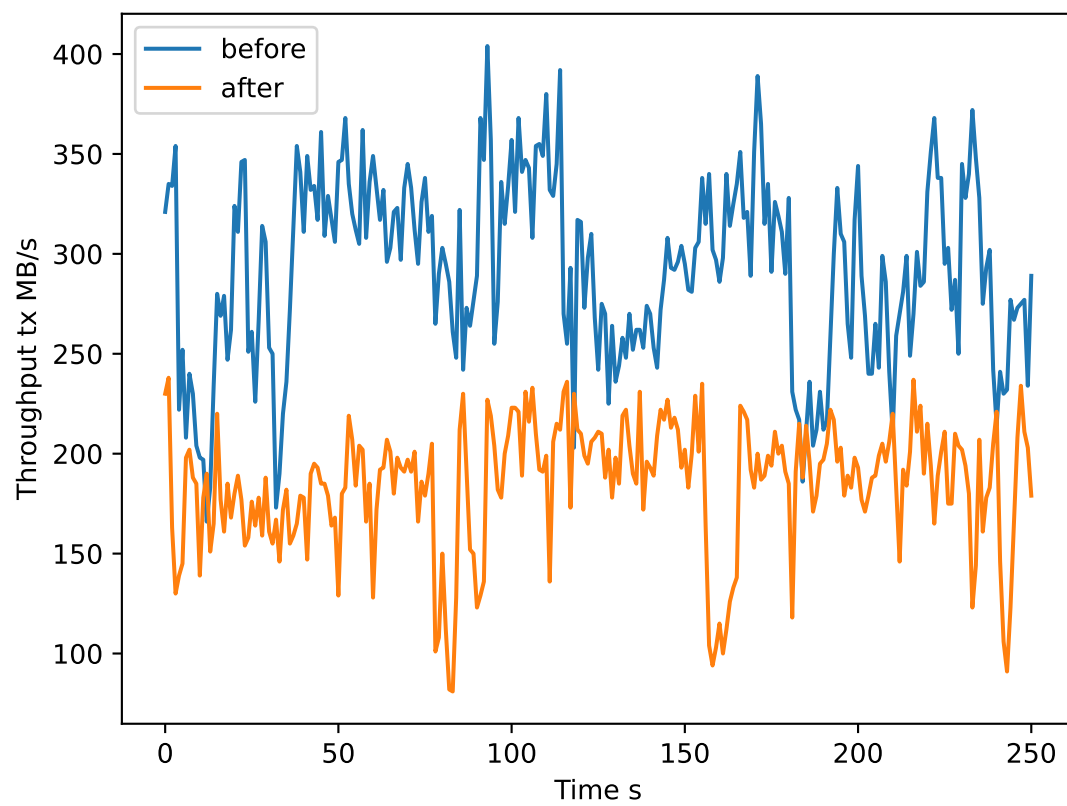
Rysunek 7: Natężenie ruchu z interfejsu eth1 w węźle s2

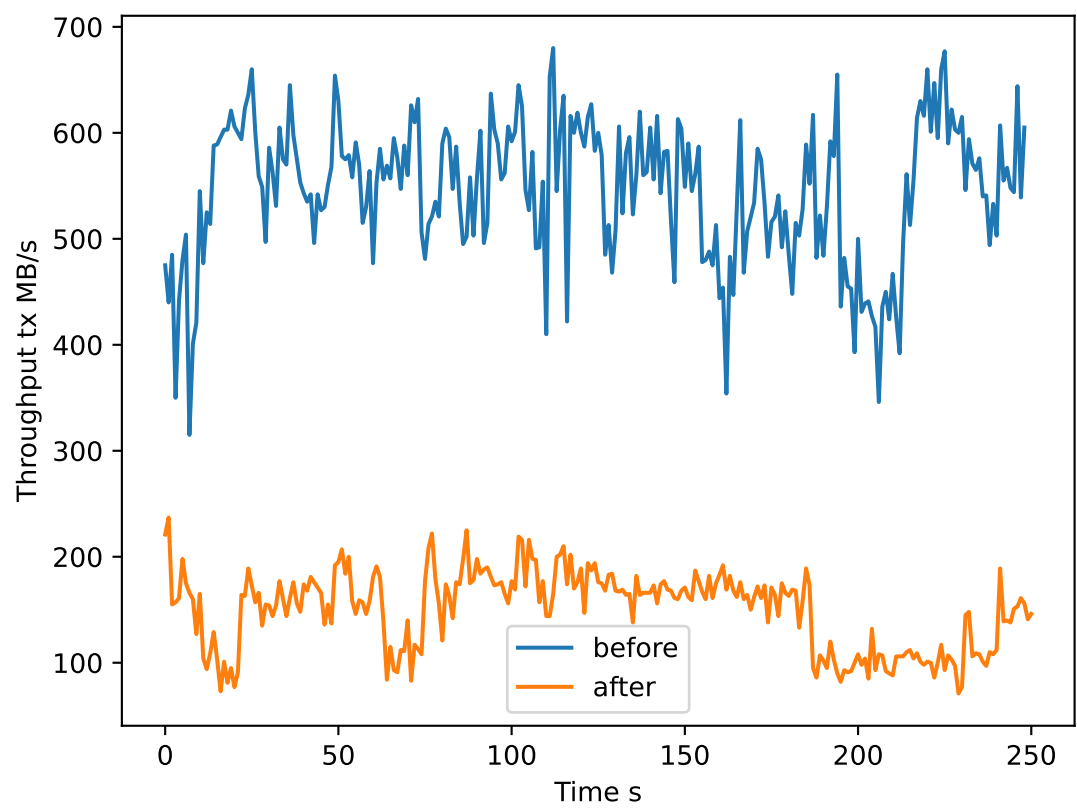
Rysunek 8: Natężenie ruchu z interfejsu eth2 w węźle s2

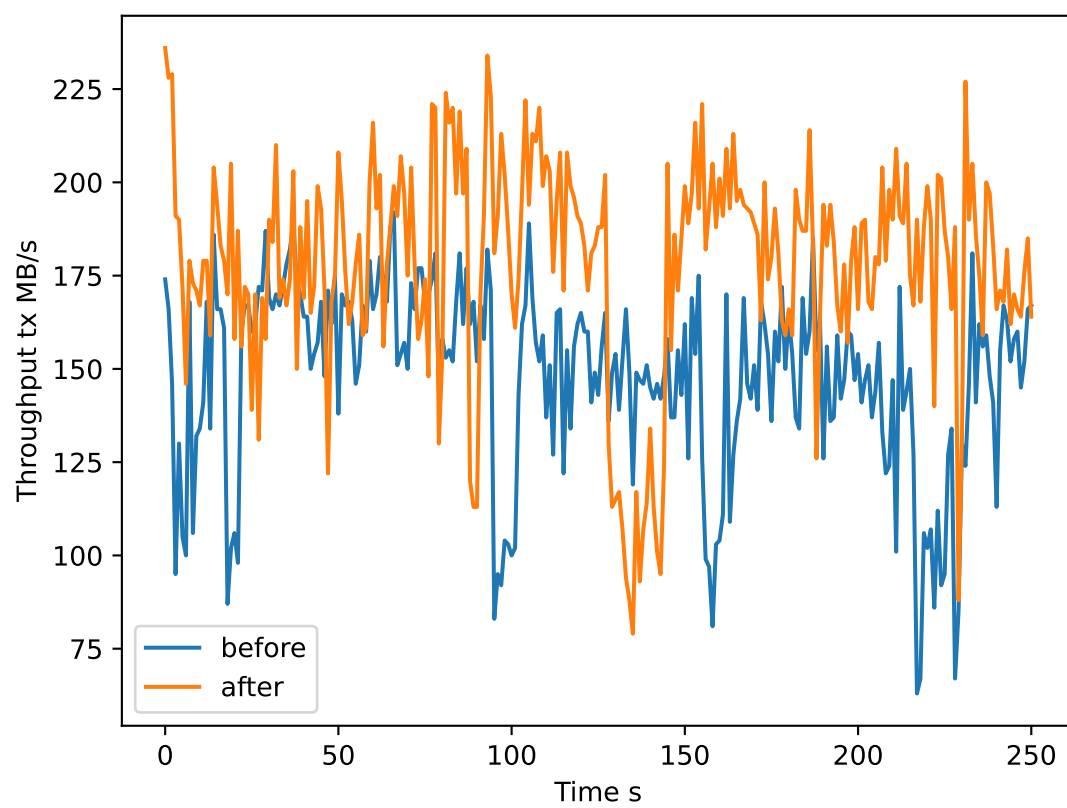
Rysunek 9: Natężenie ruchu z interfejsu eth1 w węźle s3

Rysunek 10: Natężenie ruchu z interfejsu eth2 w węźle s3

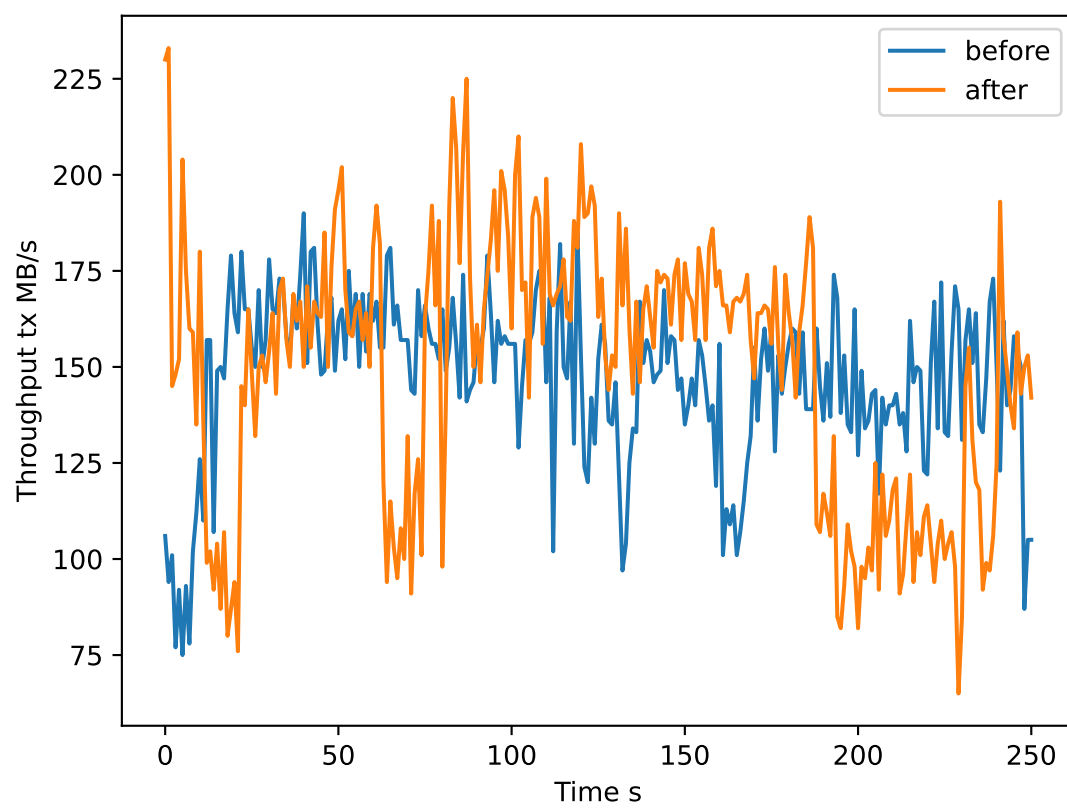

Rysunek 11: Natężenie ruchu z interfejsu eth3 w węźle s3

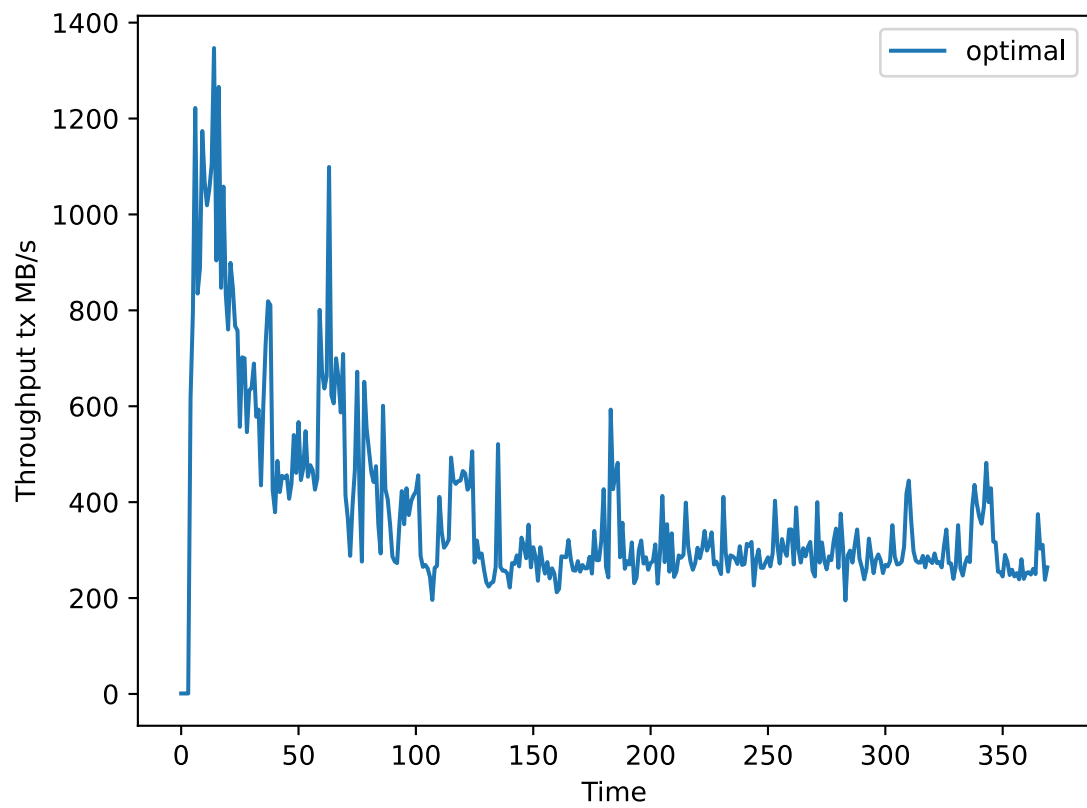

Rysunek 12: Natężenie ruchu z interfejsu eth5 w węźle s3

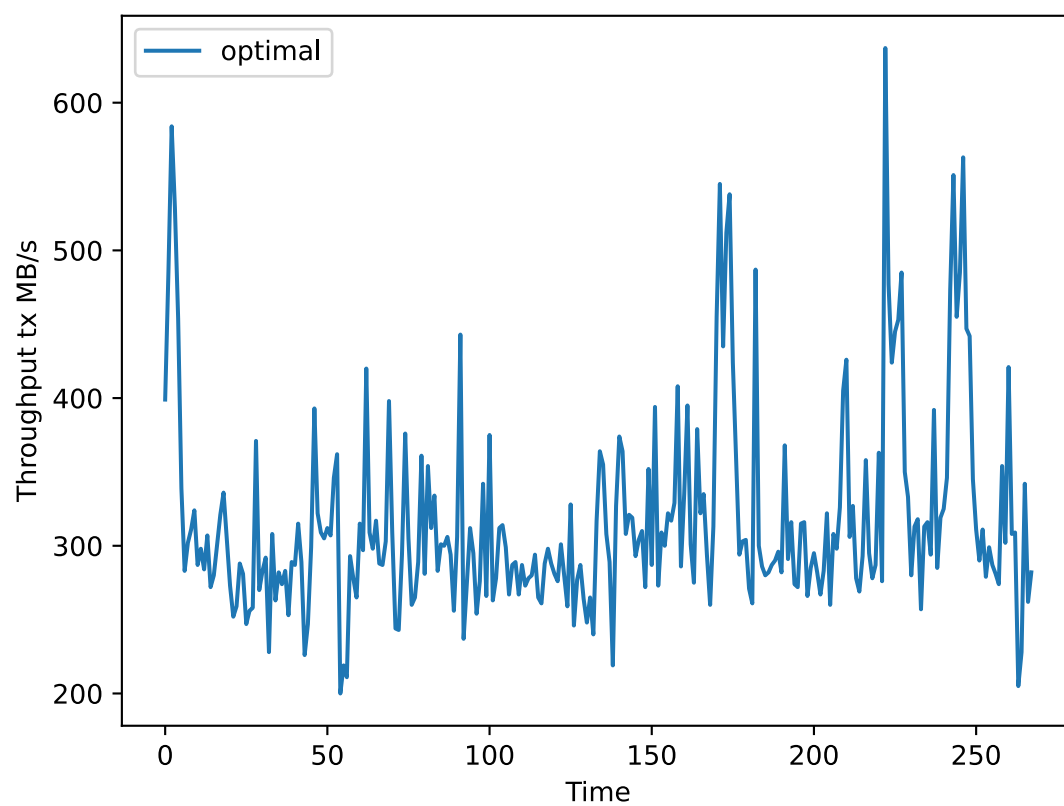

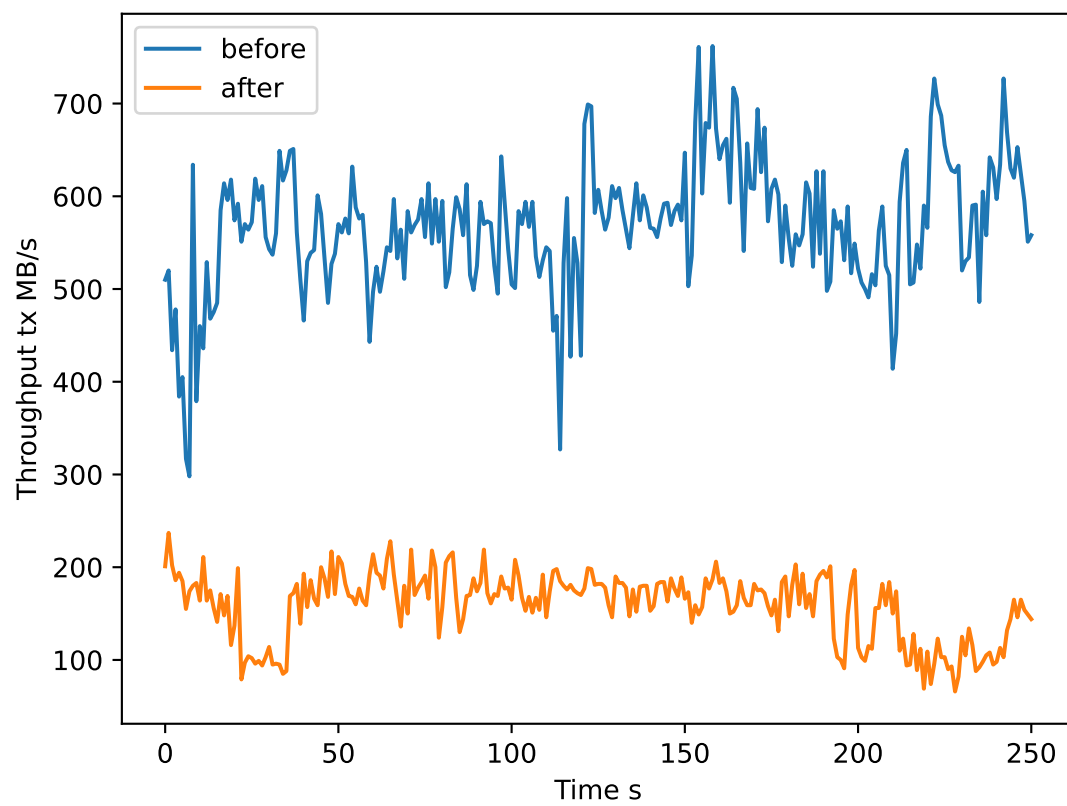
Rysunek 13: Natężenie ruchu z interfejsu eth1 w węźle s4

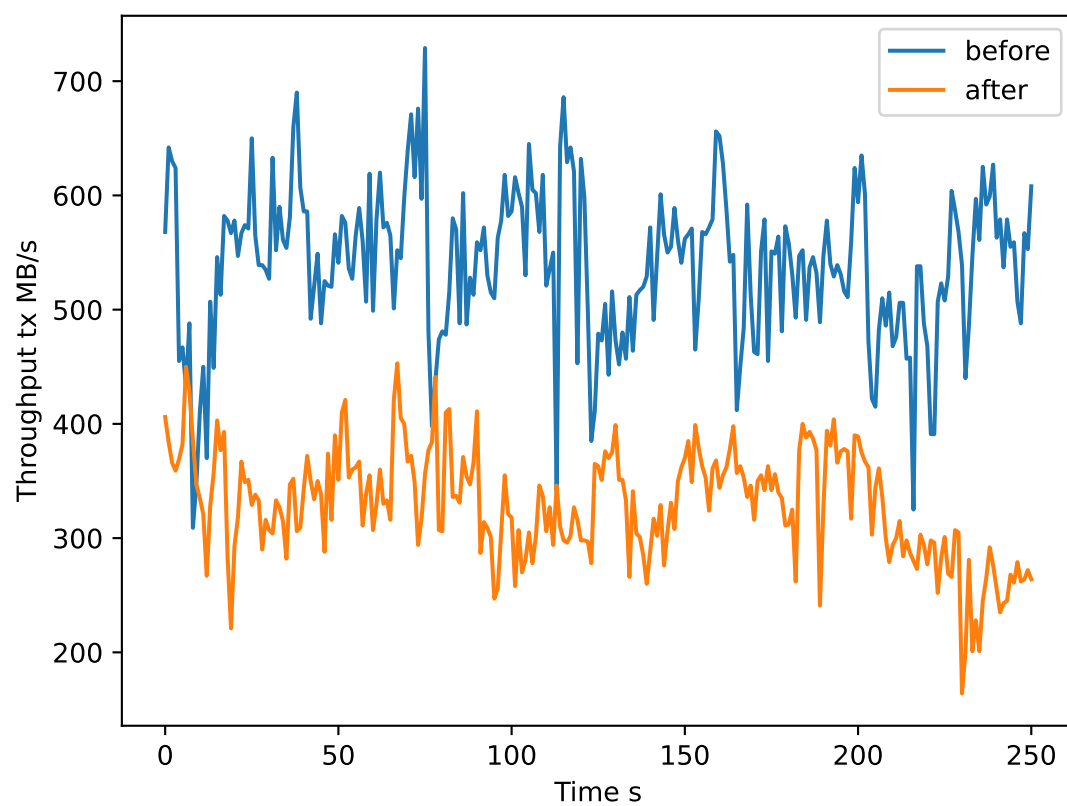
Rysunek 14: Natężenie ruchu z interfejsu eth5 w węźle s4

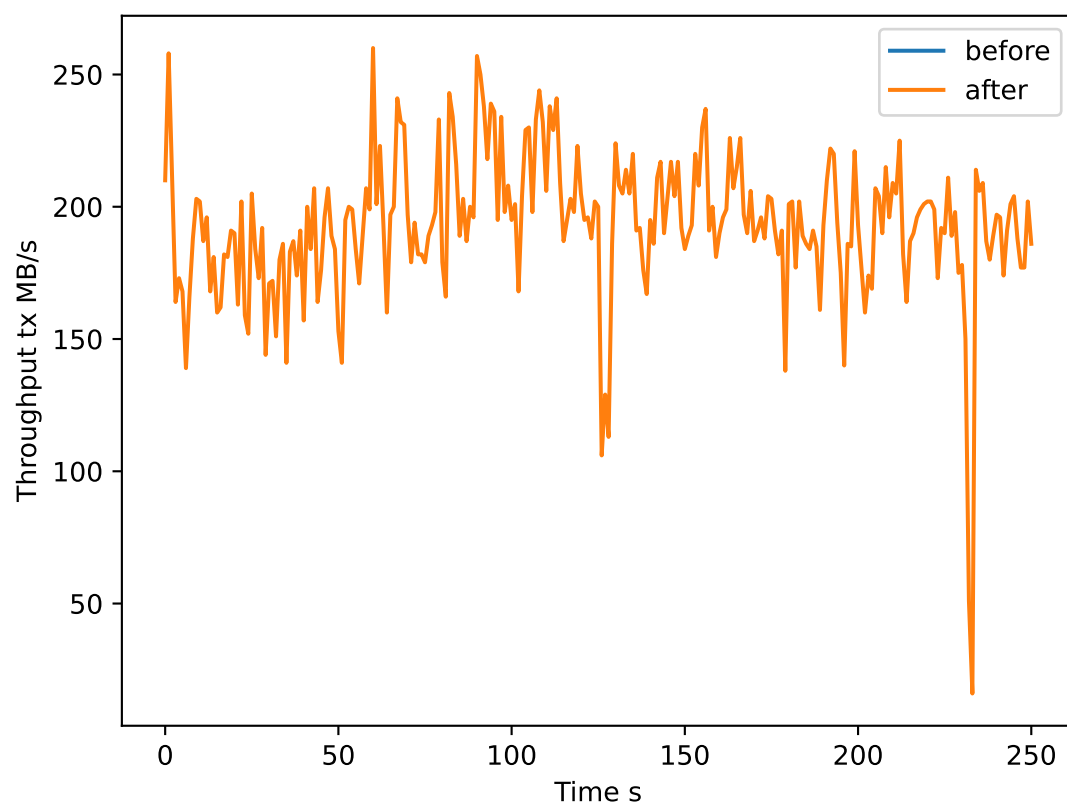
Rysunek 15: Natężenie ruchu z interfejsu eth11 w węźle s5

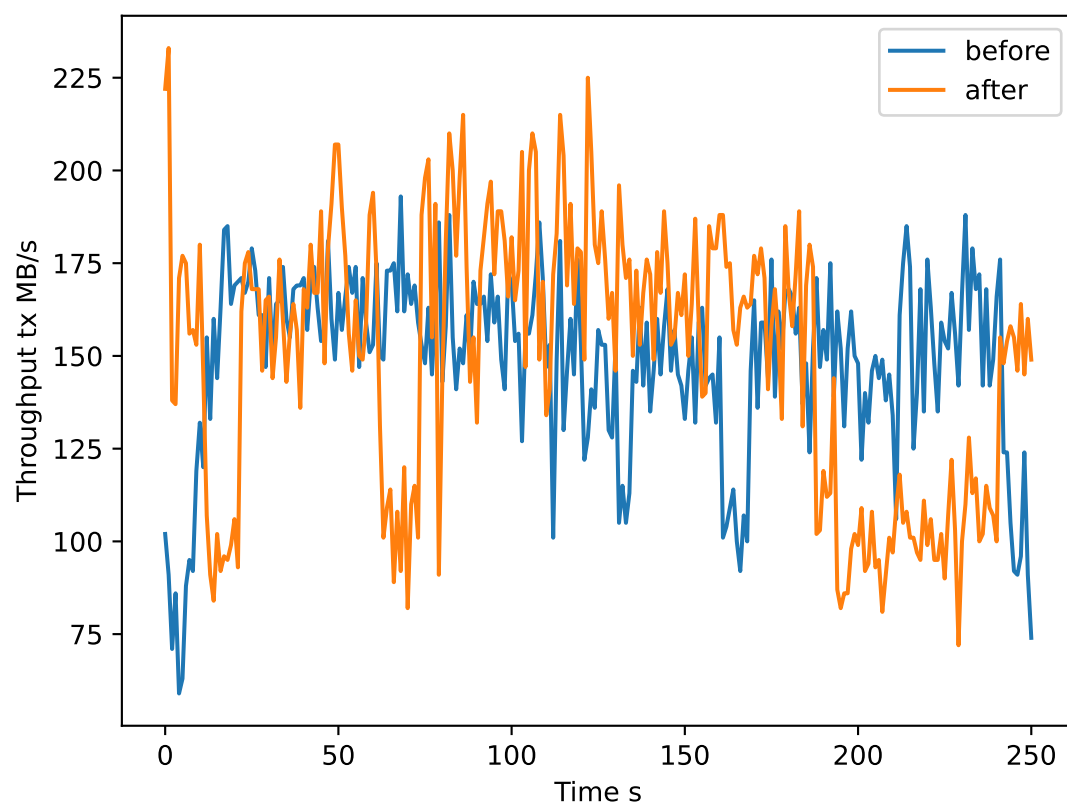
Rysunek 16: Natężenie ruchu z interfejsu eth2 w węźle s5

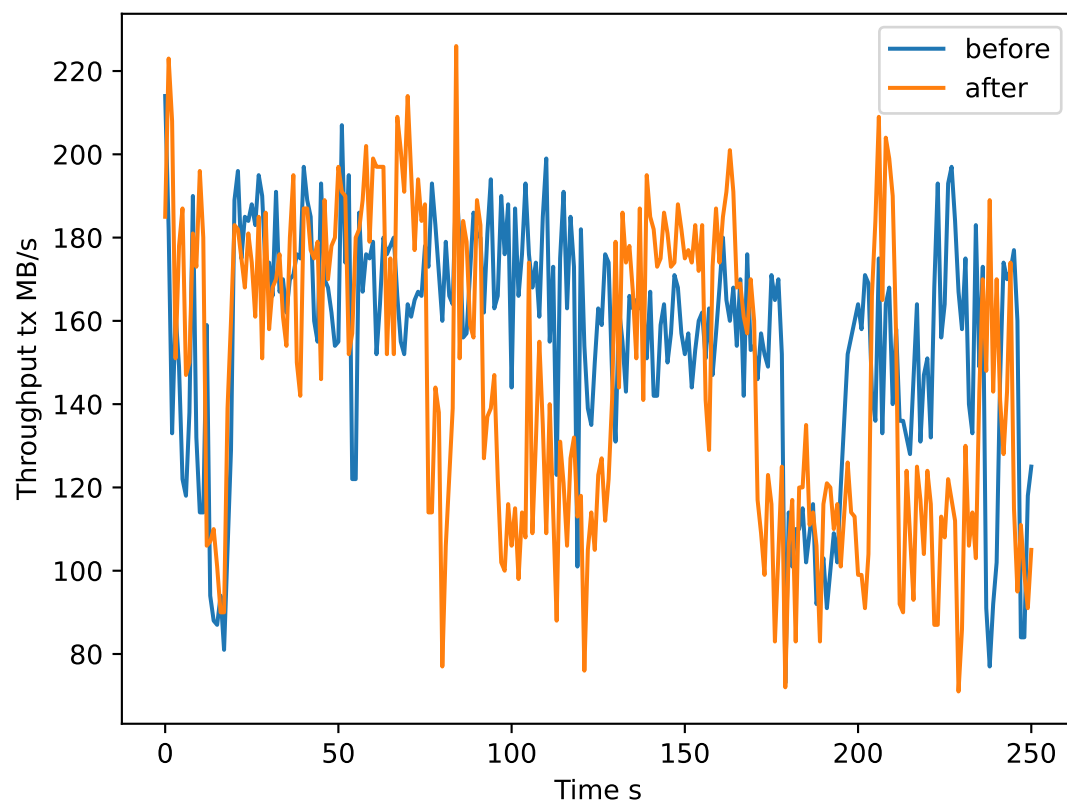
Rysunek 17: Natężenie ruchu z interfejsu eth4 w węźle s5

Rysunek 18: Natężenie ruchu z interfejsu eth6 w węźle s5

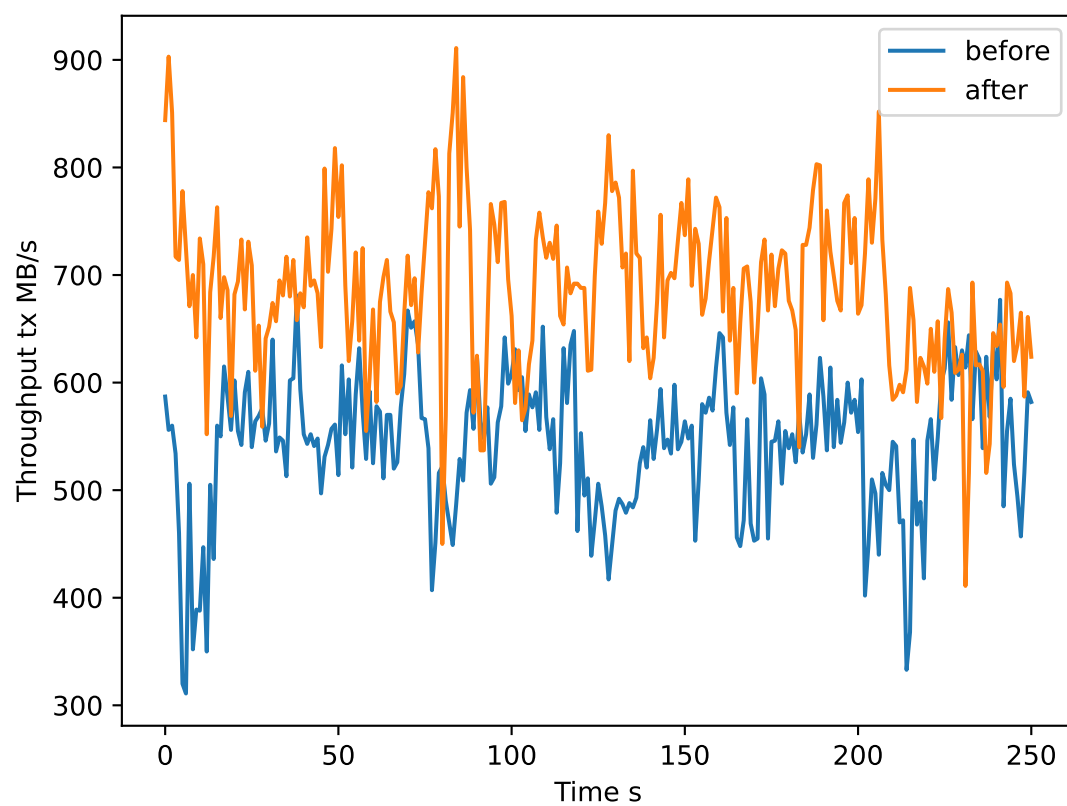

Rysunek 19: Natężenie ruchu z interfejsu eth7 w węźle s5

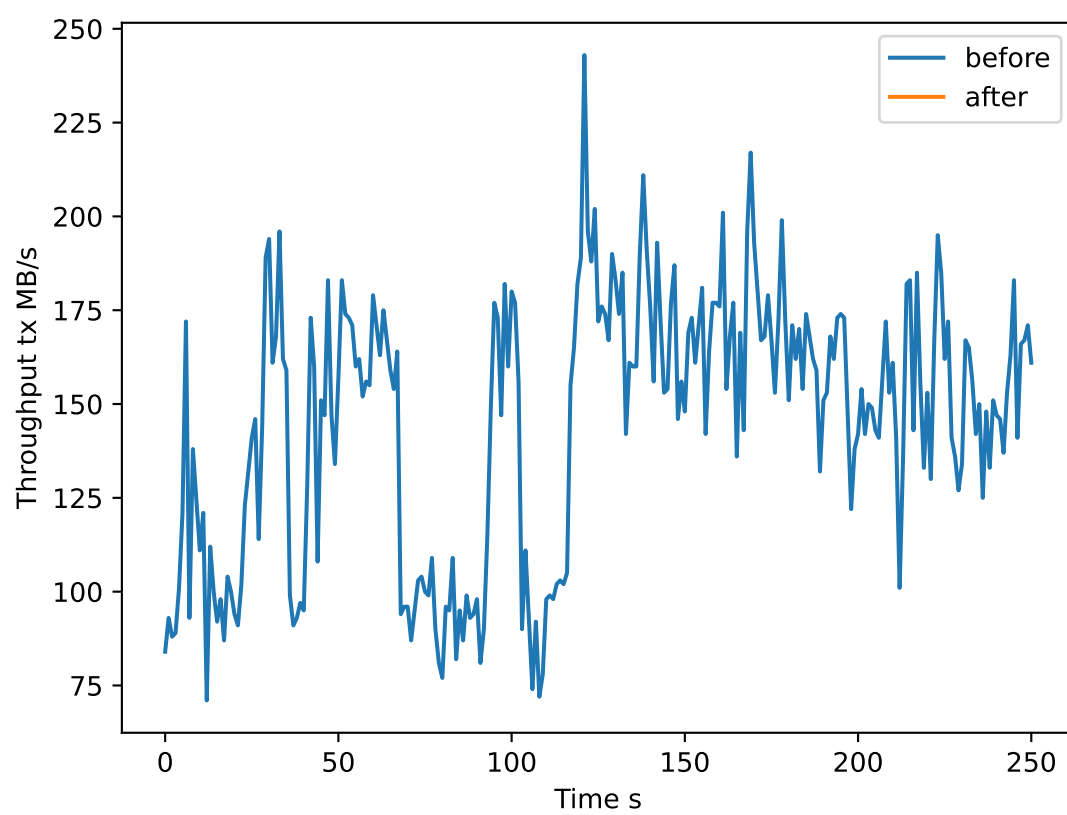

Rysunek 20: Natężenie ruchu z interfejsu eth8 w węźle s5

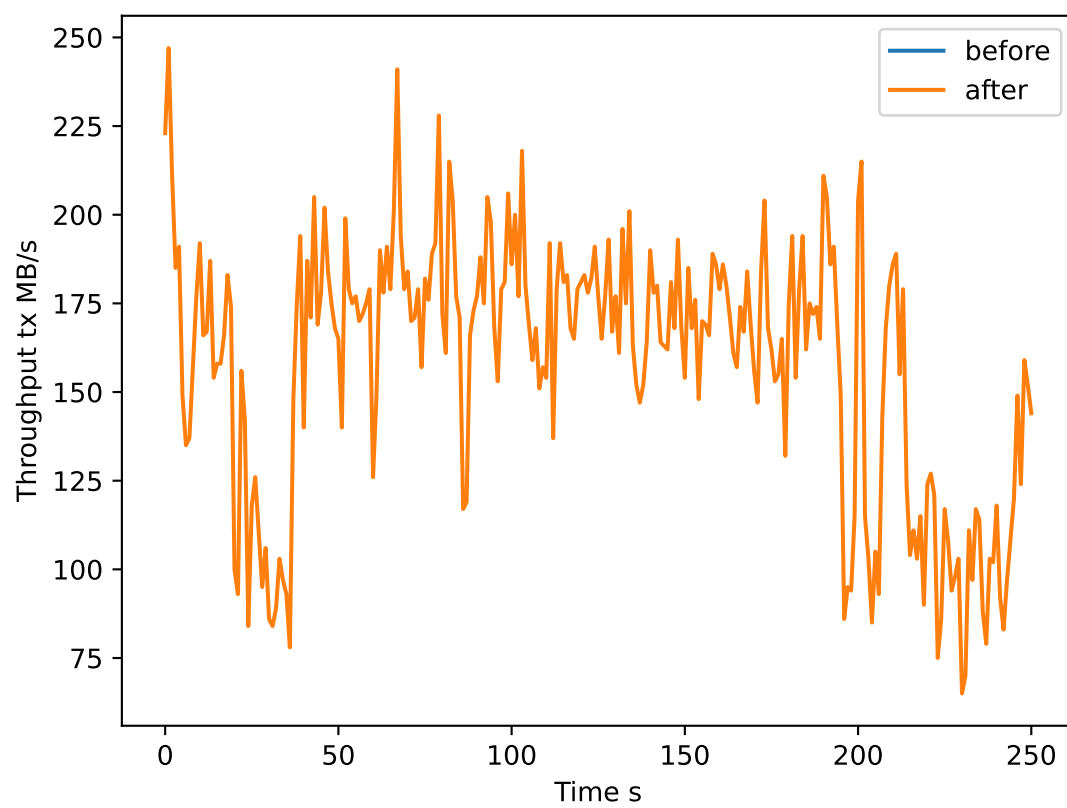

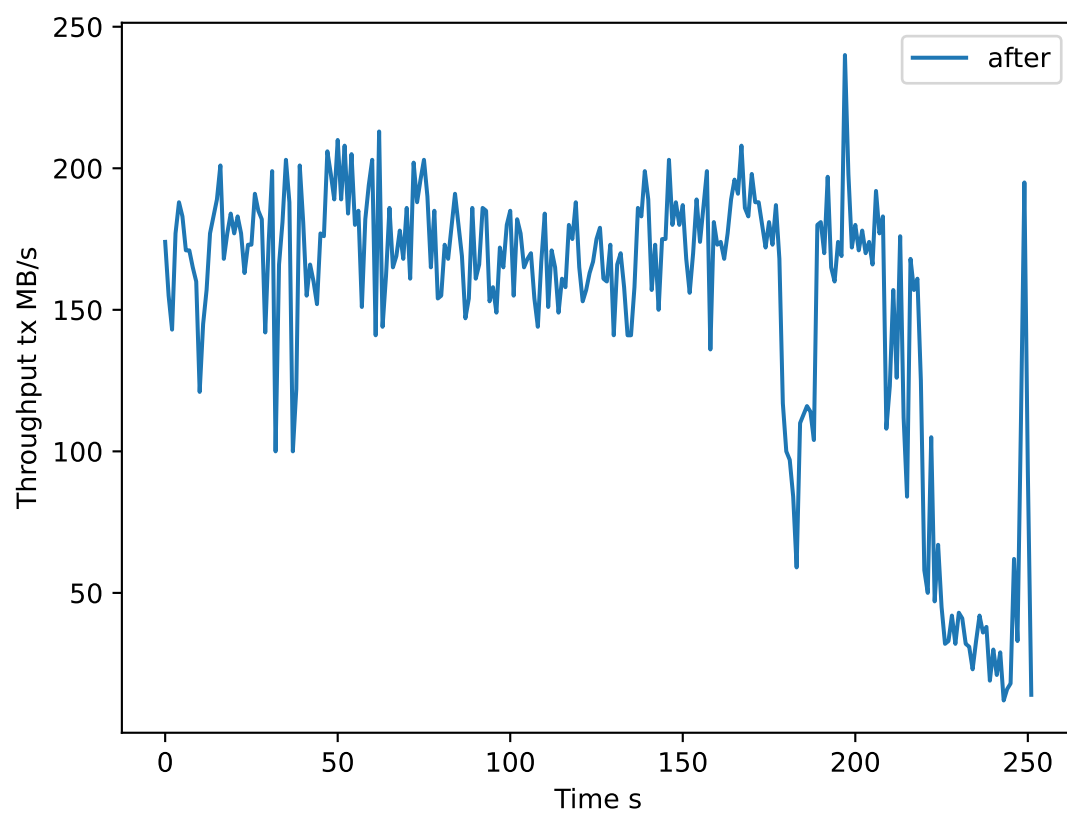
Rysunek 21: Natężenie ruchu z interfejsu eth1 w węźle s6

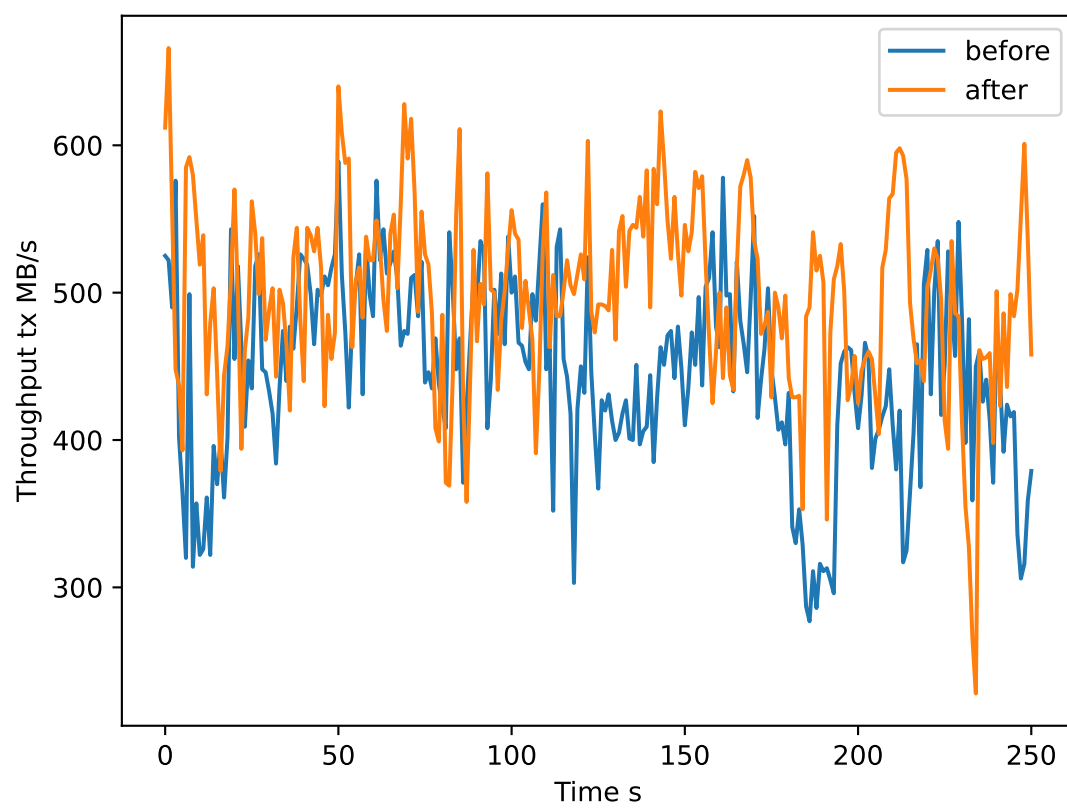
Rysunek 22: Natężenie ruchu z interfejsu eth2 w węźle s6

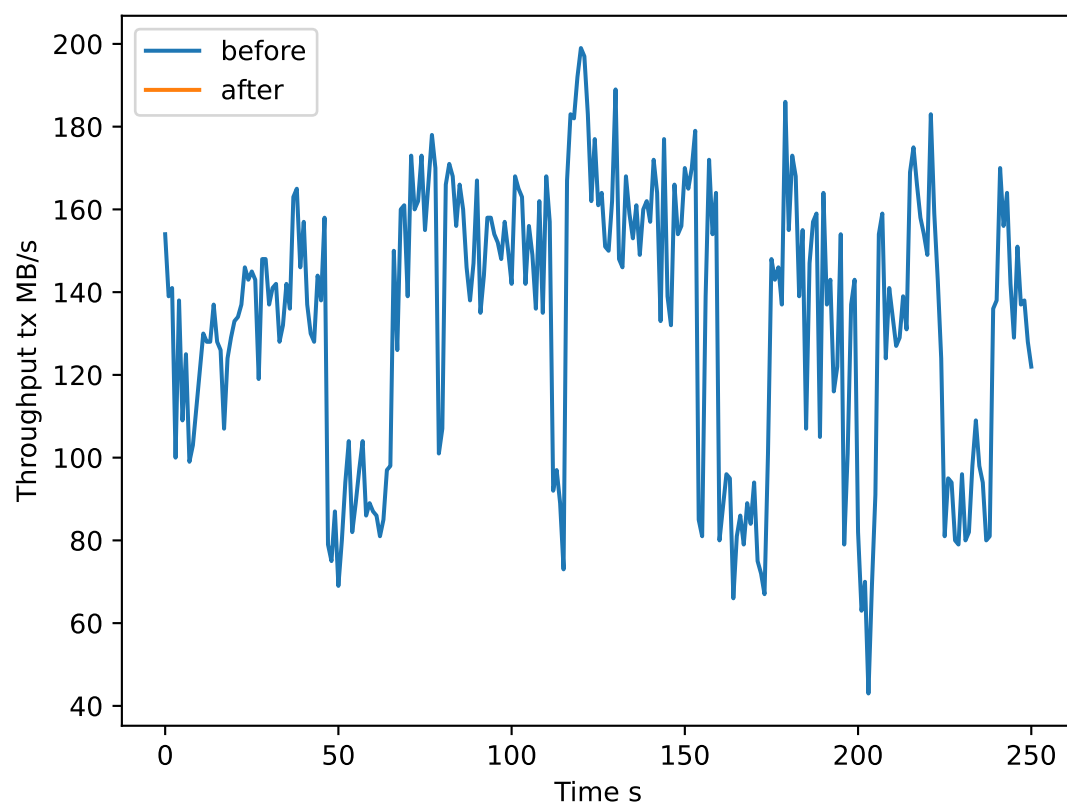
Rysunek 23: Natężenie ruchu z interfejsu eth3 w węźle s6

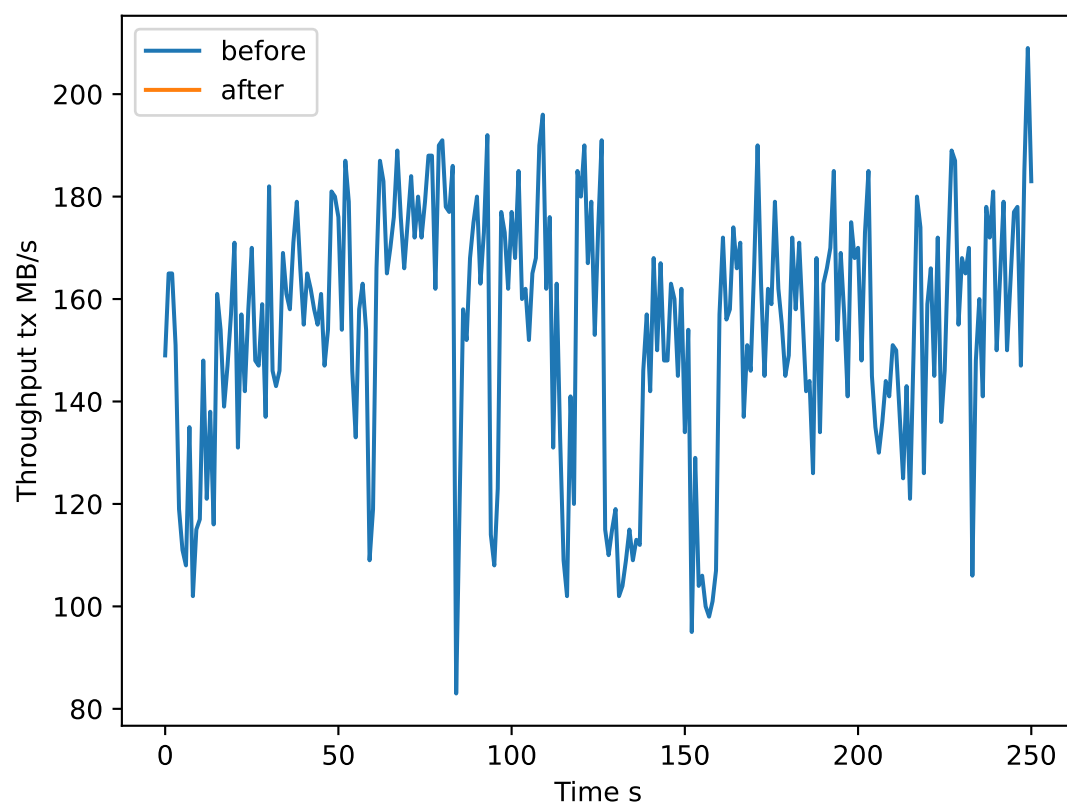
Rysunek 24: Natężenie ruchu z interfejsu eth5 w węźle s6

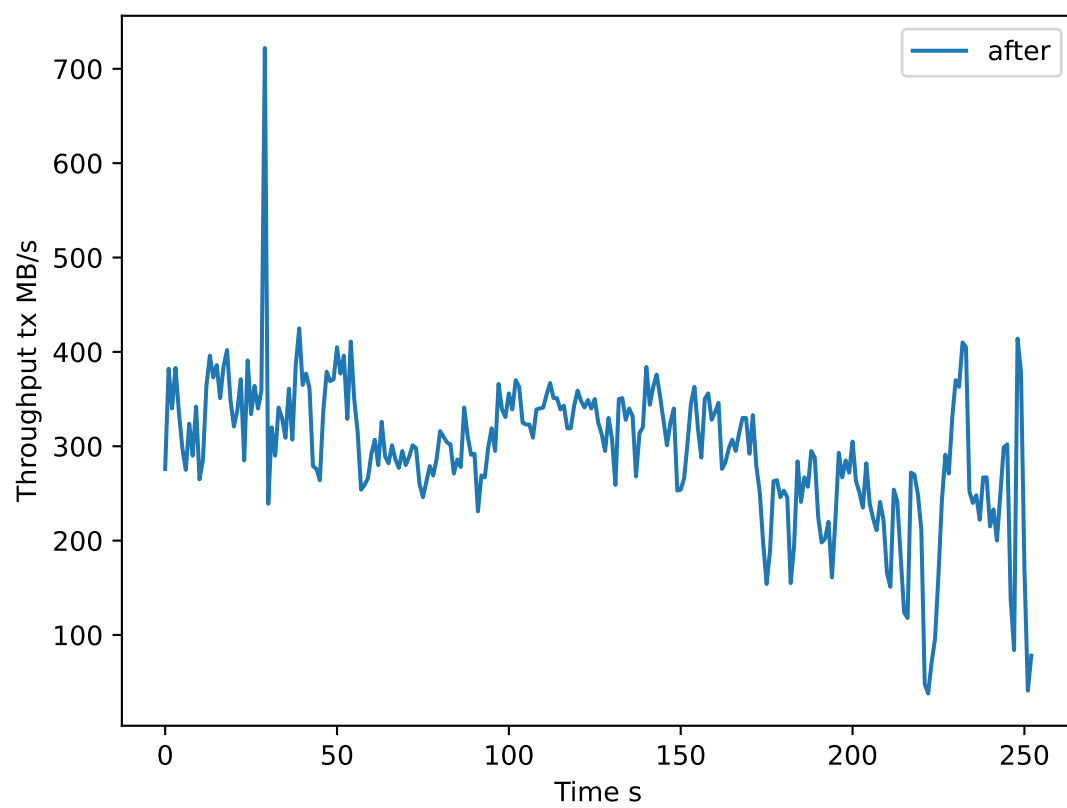
Rysunek 25: Natężenie ruchu z interfejsu eth1 w węźle s7

Rysunek 26: Natężenie ruchu z interfejsu eth3 w węźle s7

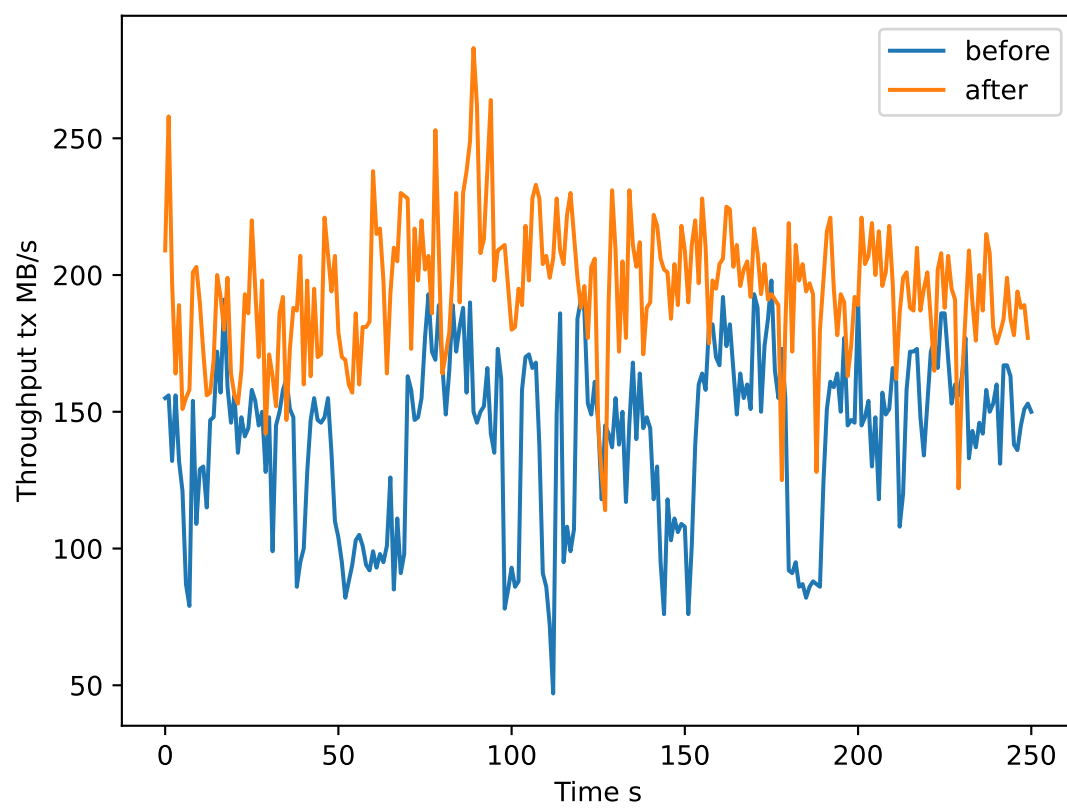

Rysunek 27: Natężenie ruchu z interfejsu eth5 w węźle s7

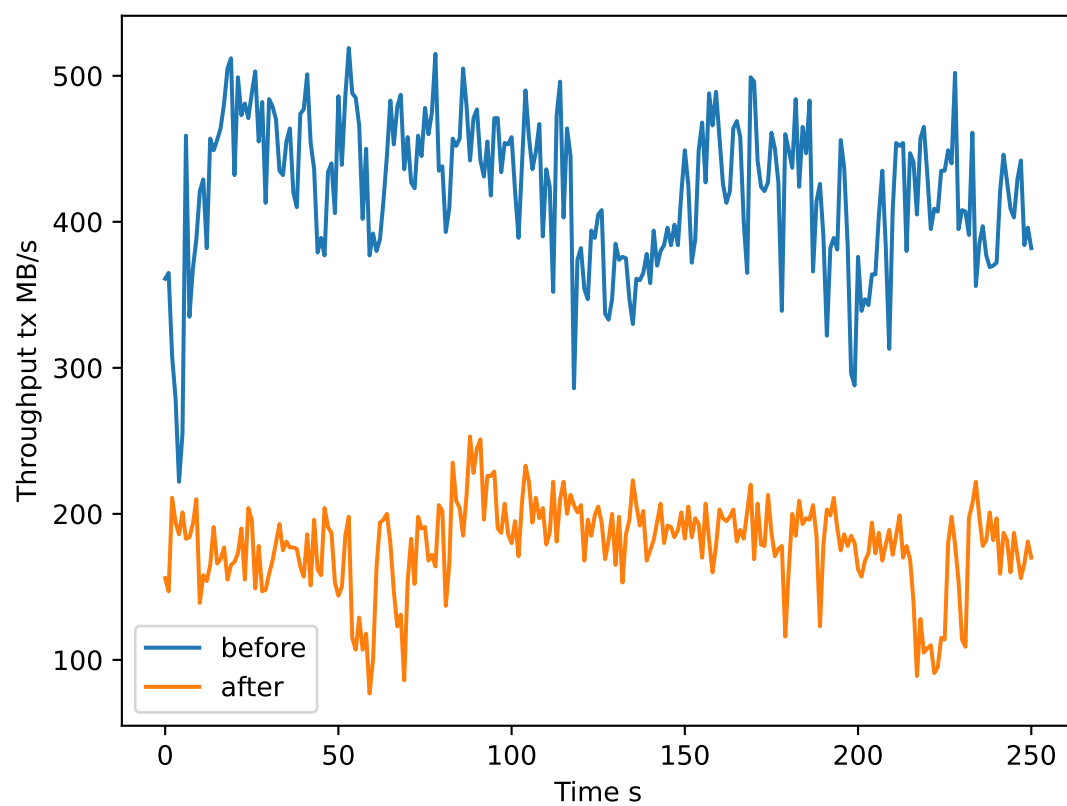

Rysunek 28: Natężenie ruchu z interfejsu eth6 w węźle s7

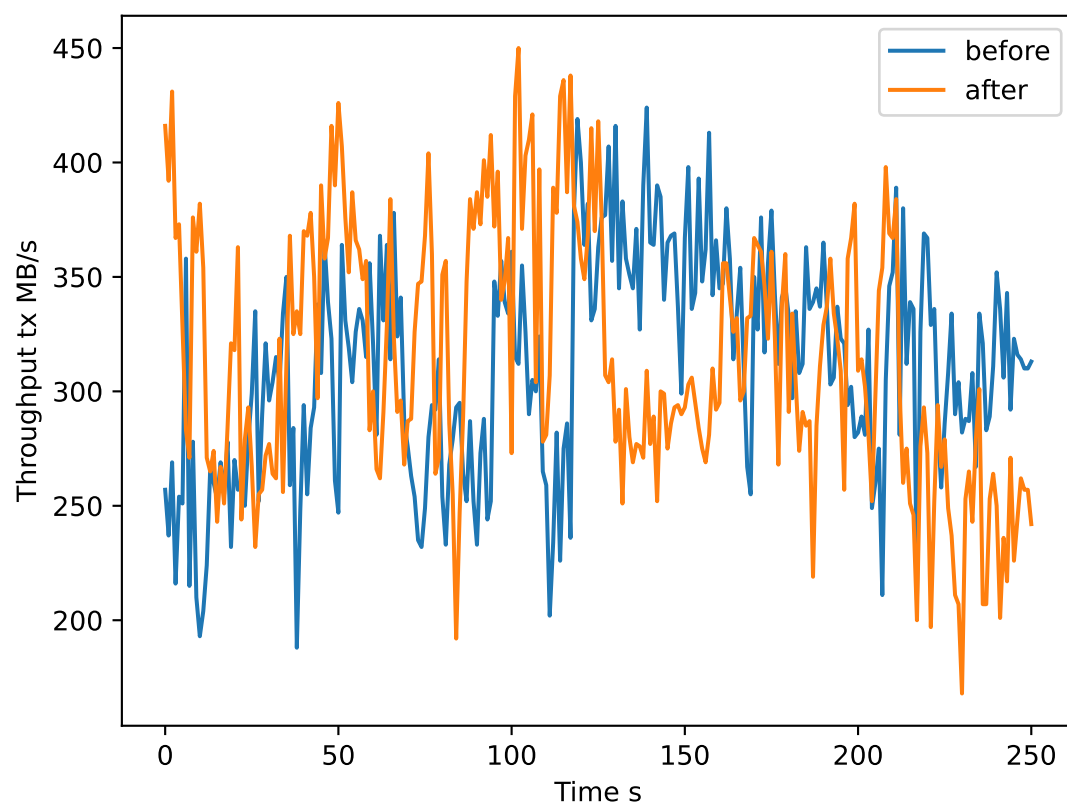

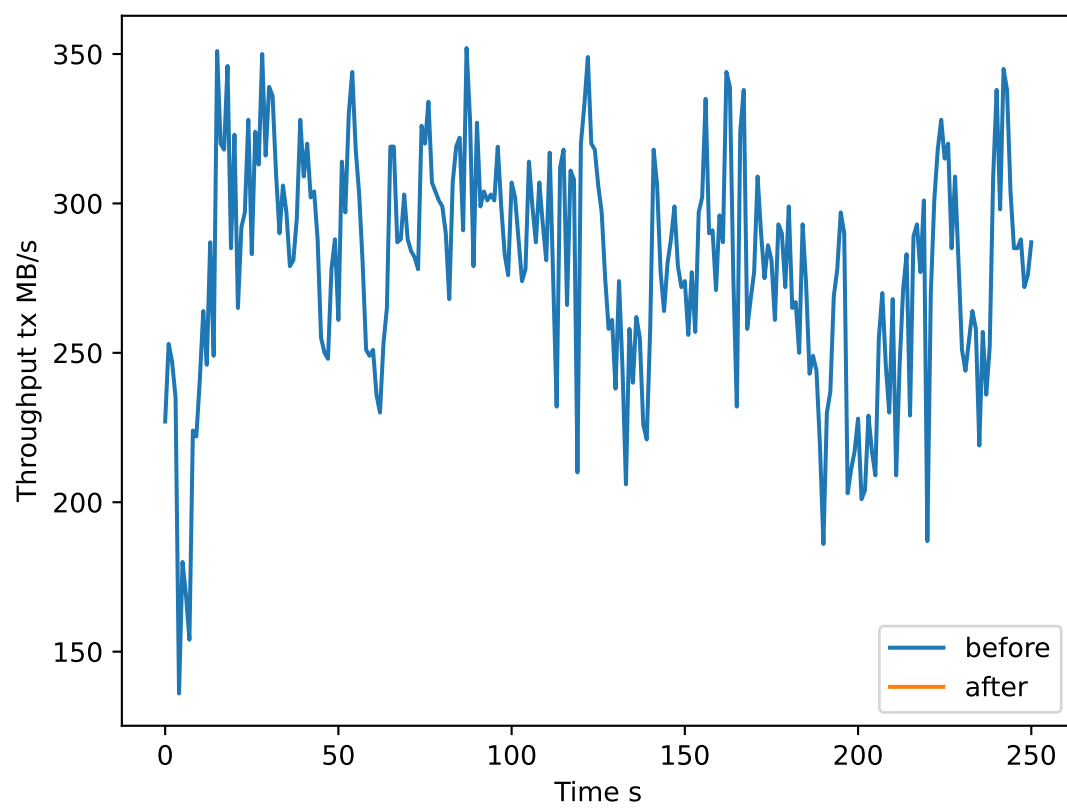
Rysunek 29: Natężenie ruchu z interfejsu eth1 w węźle s8

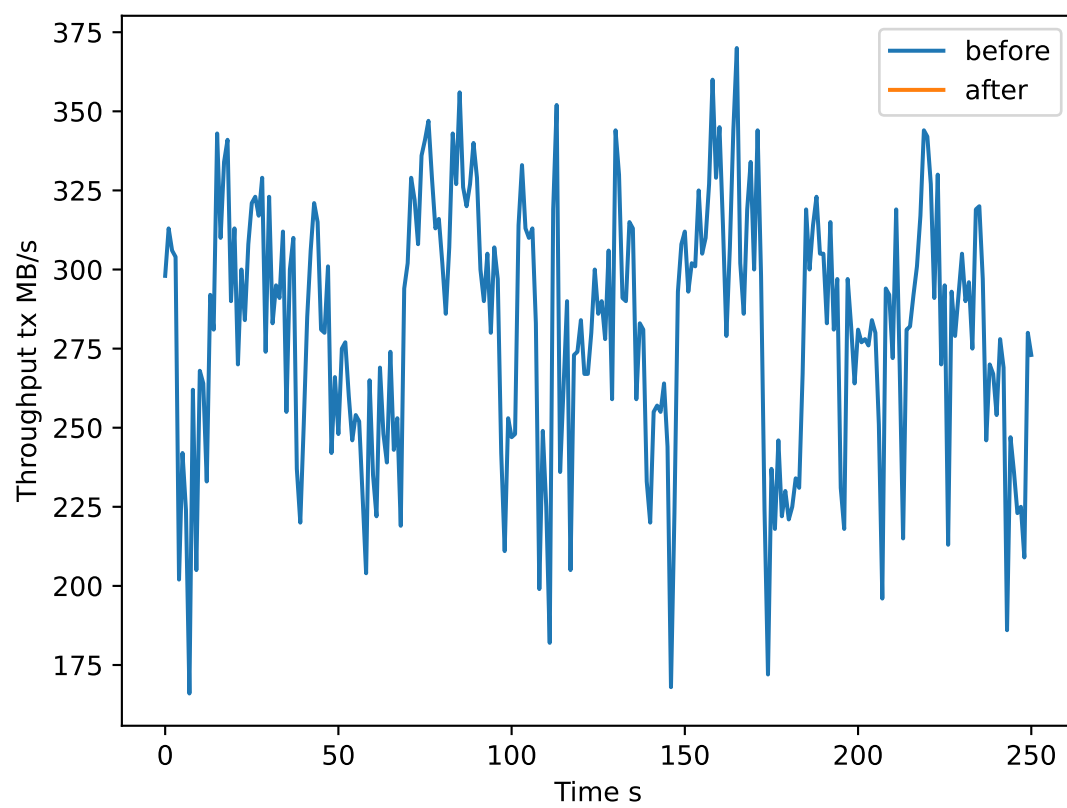
Rysunek 30: Natężenie ruchu z interfejsu eth2 w węźle s8

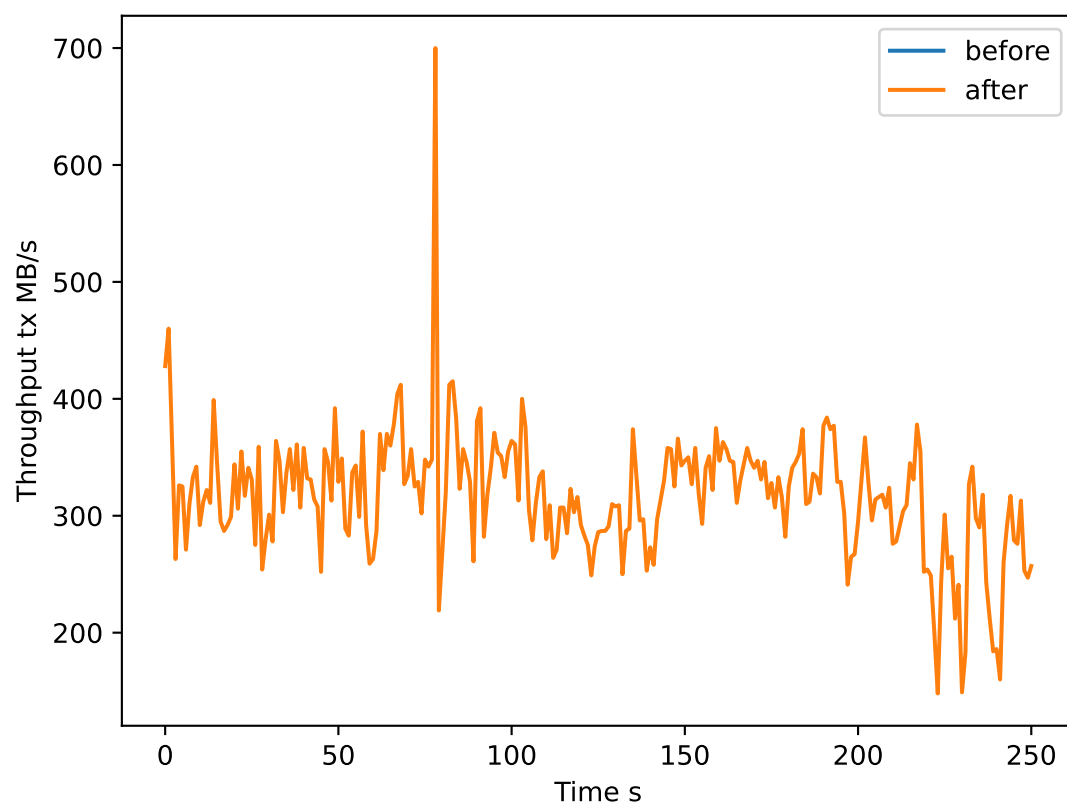
Rysunek 31: Natężenie ruchu z interfejsu eth1 w węźle s9

Rysunek 32: Natężenie ruchu z interfejsu eth3 w węźle s9

Rysunek 33: Natężenie ruchu z interfejsu eth4 w węźle s9

Rysunek 34: Natężenie ruchu z interfejsu eth5 w węźle s9